

KONKURRENSEN I DEN SVENSKA BANKSEKTORN

Finance Sweden
September 2026

Förord

2019 gav Svenska Bankföreningen i uppdrag till Copenhagen Economics att analysera konkurrenssituationen inom den svenska banksektorn i en studie med titeln "Konkurrensen i den svenska banksektorn". Syftet med studien var att bedöma om konkurrensnivån i den svenska banksektorn är tillräcklig för att säkerställa hög kvalitet för konsumenter när det gäller produkter, tjänster och låga priser.

Som svar på den pågående samhällsdebatten och diskussionen om den svenska banksektorn har studien uppdaterats och utökats flera gånger sedan 2019, och denna nya rapport för 2026 utgör ytterligare en uppdatering. Svenska myndigheter, specifikt Finansinspektionen och Konkursverket, har på liknande sätt analyserat banksektorn mot bakgrund av det högre ränteläget efter Rysslands invasion av Ukraina.¹

De flesta figurerna använder nypublicerad data, medan en del figurer istället bygger på de senast tillgängliga uppgifterna från tidigare rapporter när ny statistik saknas. Uppdateringen för 2026 innehåller även några nya figurer.²

ANALYSENS OMFATTNING OCH METOD

Med "svenska banker" avses institut som tillhandahåller finansiella tjänster till svenska bankkunder. Här ingår utlåning till både företag och privatkunder, såväl vanlig kredit (lån utan säkerhet) som bolån.

Fyra banker utgör majoriteten av den svenska bankmarknaden. Dessa banker har alla verksamheter utanför Sverige. Vid bedömningen av kreditmarknaden, t.ex. marknadsandelar och kredittillväxt, ingår endast inhemsk verksamhet i siffrorna. På grund av databegränsningar ingår dock utländsk verksamhet för andra typer av verksamheter (t.ex. kapitalförvaltning).

Där så är möjligt jämför vi den svenska banksektorn med andra europeiska länder med liknande marknadsstrukturer, effektiva rättssystem och stabila politiska miljöer. Specifikt handlar det om de tre andra nordiska länderna (Finland, Danmark och Norge), EU:s två största ekonomier (Frankrike och Tyskland) samt Nederländerna och Belgien.³

När vi jämför banksektorerna i olika länder inkluderar vi endast banker med mer än 1 miljard SEK i nettoutlåning och som har en skuldsättningsgrad på minst 20 procent. Detta säkerställer att bankverksamhet är bankernas primära verksamhet.

Bankspecifik data baseras främst på **Refinitiv LSEG Workspace (tidigare Eikon) och SCB**. Därutöver använder vi aggregerad data för olika länder från Europeiska centralbanken (ECB) och Europeiska bankmyndigheten (EBA).

1) Se Finansinspektionen (2023) och Konkursverket (2023).

2) Denna uppdatering har vi effektiviserat analysen av de år som omfattas till 2015–2025 och 2020–2025. I vissa fall använder vi en något annorlunda period, till exempel om den senaste informationen är från 2024 eller första kvartalet 2026.

3) Där aktuell data finns tillgänglig och jämförbar mellan länder.

Innehållsförteckning

Sammanfattning

Marknadsandelarna förändras över tid och kundrörligheten är hög inom den svenska banksektorn

Små banker tar marknadsandelar från större banker i Sverige. Från 2015 till 2025 hade mindre banker en stor andel av nettokredittillväxten samtidigt som deras marknadsandel ökade under samma period. Detta är en indikation på att bankmarknaden är dynamisk med sund konkurrens. På motsvarande sätt förändras bankernas marknadsandelar från år till år på den svenska bolånemarknaden.

Samtidigt ligger marknadskoncentrationen inom den svenska banksektorn under den genomsnittliga nivån i förhållande till jämförbara länder. Om en sektor är starkt koncentrerad har vissa marknadsaktörer ett stort inflytande på marknaden – så verkar inte vara fallet i Sverige.

En indikator på konkurrens är att kunderna reagerar om en banks priser inte är konkurrenskraftiga i förhållande till kvalitet, dvs. att bankkunderna byter bank om de priser de betalar är högre än de priser som konkurrerande banker erbjuder.

Vår analys visar att Sverige har hög kundrörlighet. Bland jämförelseländerna hade Sverige den högsta andelen kunder som bytte leverantör av finansiella produkter under perioden 2017–2022. Detta innebär att den svenska bankmarknaden har låga hinder för att byta bank, vilket ökar konkurrenstrycket på bankerna. Nyare undersökningar tyder på att svenska bankkunder har en relativt god förståelse för hur finansmarknaderna fungerar.

Svenska banker är kostnadseffektiva, vilket tyder på att de försöker minska kostnaderna mot bakgrund av konkurrenstrycket

Svenska banker har lägre driftskostnader än banker i flera andra jämförbara europeiska länder.

Vidare visar vår analys att svenska banker för vidare sina låga kostnader till kunderna. Det innebär att bankkunder i Sverige

erbjuds billiga finansiella tjänster. Historiskt sett har svenska bolåneräntor och räntor på övriga lån hört till de lägsta i Europa. Trots en räntehöjning under 2022, när Riksbanken höjde räntan tidigare än Europeiska centralbanken (ECB), är de svenska räntorna återigen bland de lägsta bland jämförelseländerna 2025–2026. De låga kostnaderna återspeglas också i låga avgifter för investeringsfonder (UCITS) i Sverige.

Bankernas lönsamhet varierar över konjunkturcykeln

Bankernas avkastning är cyklisk. Avkastningen på eget kapital i den svenska banksektorn var relativt hög under 2023 och 2024 men minskade under 2025. Under de senaste åren har svenska banker haft högre avkastning på eget kapital än banker i andra europeiska länder. Vinsterna har dock ökat i hela Europa till följd av stigande utlåningsräntor, trögrörliga inlåningsräntor och, hittills, inga ökade kreditförluster.

Sammantaget överför svenska banker en större andel av räntehöjningen till sina inlåningsräntor än banker i euroområdet, dvs. priserna är mindre trögrörliga i Sverige.

Under perioden 2015–2025 låg de årliga kreditförlustnivåerna för svenska banker nära noll – lägst bland jämförelseländerna. De låga kreditförlusterna är en indikation på ett effektivt och stabilt system där bankerna justerar sina bedömningar av t.ex. fastighetsvärden under en konjunkturcykel. Samtidigt har Sverige ett effektivt rättssystem och exekutiva auktioner kan genomföras snabbt och enkelt, vilket säkerställer låga kreditförluster för bankerna även vid fallissemang.

Det effektiva utlåningssystemet tar sig också uttryck i en liten skillnad i räntan mellan svenska bolån och statsobligationer, som i genomsnitt legat på 1,6 procentenheter under perioden 2015–2025. Detta visar på en hög likviditet i säkerställda obligationer som är jämförbar med likviditeten i svenska statsobligationer – tack vare högt förtroende hos investerarna. Ränteskillnaden i Sverige är dock högre än i Danmark.¹

Skillnader i bankernas lönsamhet mellan olika länder beror sannolikt på makroekonomiska skillnader

Mellan 2020 och 2025 hade svenska banker en avkastning på eget kapital på cirka 13 procent, vilket är högst bland länderna i vår jämförelse. Internationella lönsamhetsjämförelser påverkas dock i hög grad av skillnader i konjunkturcyklerna i olika länder i Europa. Här befinner sig Sverige i topp, medan banker i bland annat Tyskland, Frankrike och Nederländerna har haft högre nedskrivningsnivåer under perioden, vilket har minskat avkastningen för aktieägarna.

Vi finner också att svenska bankers marknadsvärde i förhållande till eget kapital ligger på genomsnittet jämfört med banker i andra länder.

Sammantaget hittar vi inga tydliga belägg för bristande konkurrens inom den svenska banksektorn

Priserna och vinsterna inom den svenska banksektorn var högre 2023 och 2024 än de senaste åren, men detta ska ses mot bakgrund av en förändrad makroekonomisk miljö med stigande utlåningsräntor.

Baserat på de konkurrensmått vi har undersökt finner vi inga tydliga belägg för bristande konkurrens inom den svenska banksektorn. Istället tyder resultatet på att den svenska banksektorn är relativt effektiv jämfört med andra länder.

Den icke-bankrelaterade finanssektorn har vuxit i storlek

Mellan 2015 och 2026 har icke-bankernas utlåning till icke-monetära finansinstitut (icke-MFI) ökat med 110 procent i Sverige. Andelen icke-MFI-lånetillgångar av de totala lånetillgångarna ökade från 6,5 procent 2015 till 8,6 procent 2026. En liknande trend ses i andra europeiska länder, men bland jämförelseländerna hade endast Finland en högre tillväxt i icke-MFI-lånetillgångar under perioden.²

1) Variationen i ränteskillnad mellan länder kan också återspegla skillnader i bolånens villkor och struktur.

2) Icke-MFI är inte bundna av samma regler som banker, exempelvis kapital- och likviditetskrav, vilket kan vara en möjlig förklaring till denna utveckling.

3) Våra slutsatser om väl fungerande konkurrens i den svenska banksektorn ligger i linje med resultaten i tidigare rapporter på området som beställts av Finansinspektionen (2023) och Konkurrensverket (2023).

Introduktion

Finansiella tjänster har särskilda egenskaper

Finansiella tjänster skiljer sig från andra produkter på tre områden:

För det första är finansiella tjänster relativt komplexa, vilket återspeglas i tre centrala aspekter:

- i. De levereras över tid, vilket innebär att kunden måste väga in både nuvarande och framtida behov – det kan till exempel handla om bolån som löper över minst 30 år.
- ii. Finansiella tjänster har flera prissättningsparametrar som kunden måste utvärdera, att ha ett lönekonto kan vara gratis, men kostnader för andra tjänster kopplade till kontot kan kosta.
- iii. Bankernas möjlighet att bevilja lån beror på den enskilde kunden, t.ex. dennes kreditrisk, vilket innebär att alla kunder inte nödvändigtvis kan få samma lånevillkor; vid utlåning av bostadslån görs till exempel en individuell bedömning.

För det andra är finansiella tjänster relations- och förtroendebaserade. Relationen mellan bankrådgivare och kunder är ofta närmare än i andra sektorer, eftersom den finansiella tjänsten levereras över tid. Det innebär att kvaliteten på rådgivningen måste vara högre än i andra sektorer och prissättningen mer precis.

Slutligen säljs finansiella tjänster på strängt reglerade marknader, med efterlevnadskrav och tillsynsreglering för att skydda ekonomin mot att bankerna går i konkurs. På grund av produkternas och tjänsternas komplexa natur tar regelverket också hänsyn till konsumentskyddet.

Konkurrensdynamiken på finansmarknaden skiljer sig från dynamiken på andra marknader

Egenskaperna hos finansiella tjänster innebär att vi bör vara försiktiga när vi jämför konkurrensen på bankmarknaden direkt med andra sektorer.

Till exempel är kundörligheten typiskt sett lägre inom banksektorn jämfört med andra sektorer, och konsumenterna använder ofta samma bank för olika finansiella tjänster.¹ Stordriftsfördelar gör dessutom att banker kan förbättra sin kostnadseffektivitet genom att öka tjänstevolymen och tillhandahålla flera finansiella tjänster samtidigt.

I vår analys jämför vi den svenska bankmarknaden med bankmarknader i liknande länder, med liknande egenskaper och därmed med liknande konkurrensdynamik.

Vi gör detta genom att titta på indikatorer som normalt används för att bedöma konkurrensen på en marknad. Rent konkret innebär detta att vi analyserar de olika finansinstituten marknadsandelar på den svenska marknaden och hur dessa marknadsandelar förändras över tid. Vi tittar på marknadskoncentrationen, som ger en indikation på vilken grad av marknadsmakt bankerna har, samt kostnadseffektivitet och vilka priser bankerna tar ut i utvalda europeiska länder.

De här indikatorerna ingår i vår bedömning av konkurrensen på den svenska bankmarknaden.

1) Svenska bankkunder har dock högre kundörlighet än i jämförbara länder, se sida 10.

A scenic landscape featuring a calm lake reflecting the sky and surrounding forest. In the foreground, a bridge spans the water. The background shows rolling hills and a dense forest of trees with autumn foliage. The sky is a deep blue with scattered white clouds. A semi-transparent white box is overlaid on the left side of the image, containing the text.

1

KONKURRENSEN I DEN SVENSKA BANKSEKTORN

Små banker tar marknadsandelar i Sverige, vilket tyder på en dynamisk bankmarknad

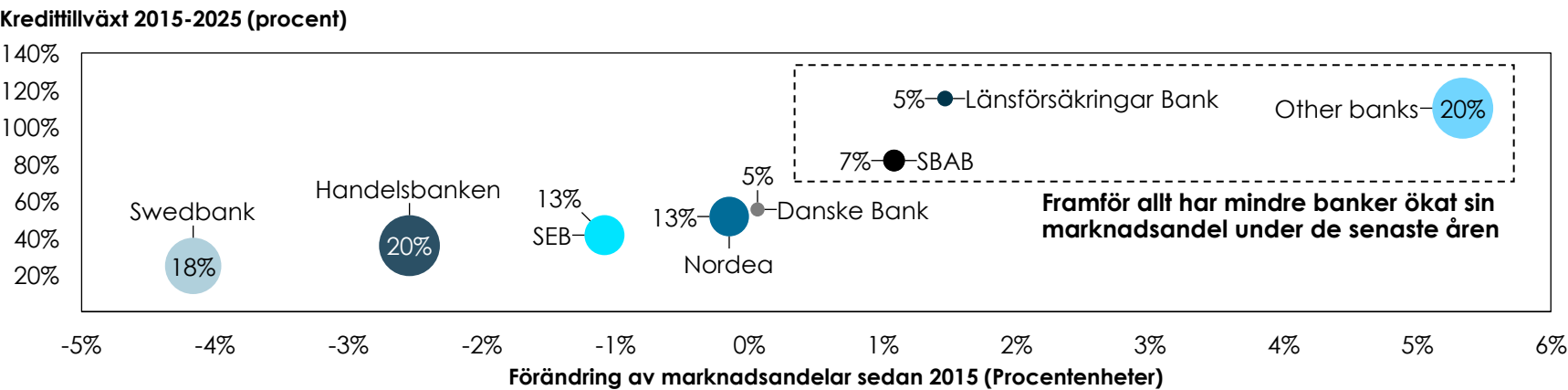
Förändringar i marknadsandelar, och nya och mindre bankers möjlighet att ta sig in – och stanna kvar – på bankmarknaden utmanar bankerna att sänka sina kostnader och erbjuda god kundservice för att undvika att tappa marknadsandelar.

De fyra största bankerna på den svenska kreditmarknaden 2025 var Handelsbanken, Swedbank, SEB och Nordea. Tillsammans svarar de för 64 procent av den svenska kreditmarknaden, se den övre figuren.

Sedan 2015 har de fyra största bankerna alla tappat marknadsandelar, där Swedbank har haft den största minskningen på mer än fyra procentenheter. Under samma period har mindre banker sammantaget ökat sina marknadsandelar genom att expandera utlåningen i snabbare takt, se det nedre diagrammet.

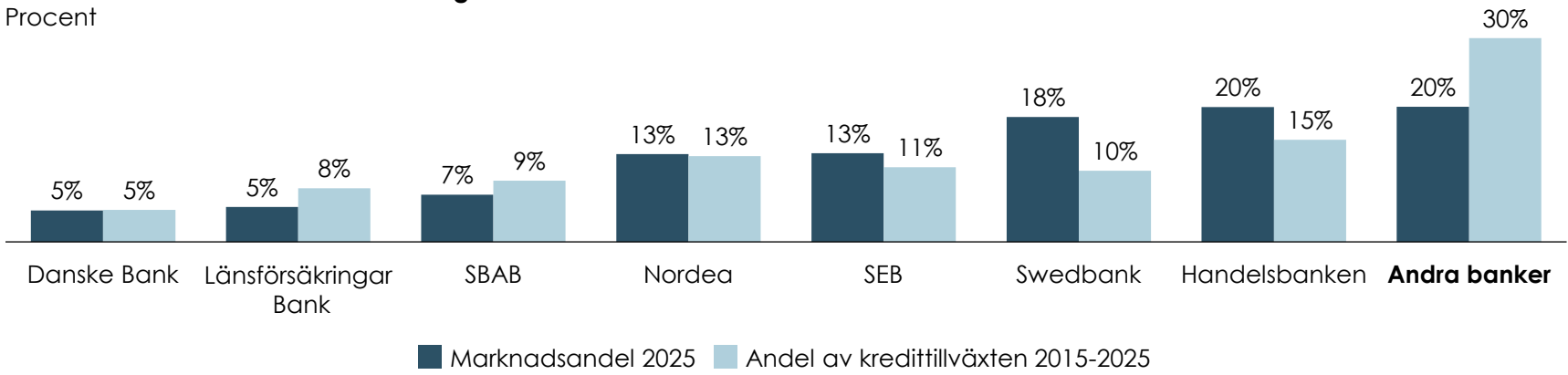
Faktumet att mindre banker kan expandera och ta marknadsandelar från de större bankerna tyder på att konkurrensen på den svenska bankmarknaden är sund. Detta tyder på att konsumenter faktiskt byter leverantör trots att kundörligheten inom finansiella tjänster generellt är lägre än i många andra sektorer.

Andel av den totala kreditmarknaden i Sverige (inklusive bolån, företagslån etc.) 2025

Not: Diagrammet baseras på data från SCB. Siffran är baserad på data från SCB. Den skiljer sig därmed från Refinitiv LSEG Workspace-databasen som används i resten av rapporten, vilken är baserad på resultaträkningar. Cirklarnas storlek anger andel av kreditmarknaden 2024
Källa: SCB (2026a), "Utlåning till hushåll och icke-finansiella företag".

Andel av total nettokreditillväxt i Sverige 2015–2025
Procent

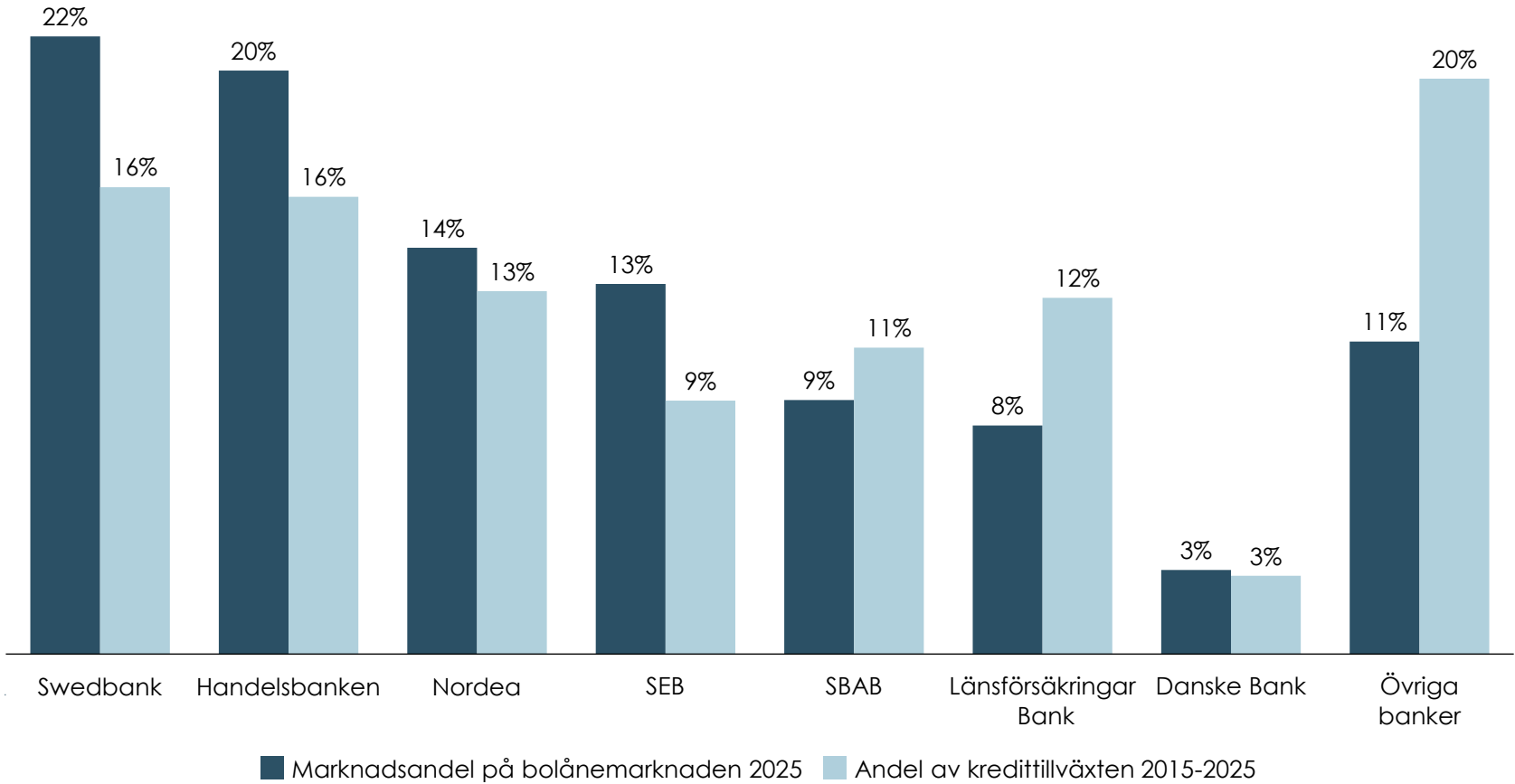

Källa: SCB (2026a), "Utlåning till hushåll och icke-finansiella företag"

Den svenska bolånemarknaden är dynamisk och marknadsandelarna förändras över tid

Marknadsandelar på bolånemarknaden i Sverige 2025 och andel av kreditillväxten på bolånemarknaden i Sverige under 2015-2025

Procent

I Sverige finns flera stora aktörer på bolånemarknaden. De fyra största bankerna (Swedbank, Handelsbanken, Nordea och SEB) är också de största bolånegivarna, se figuren.

Mindre banker tar dock i allt större utsträckning marknadsandelar. Sedan 2015 har "övriga banker" (dvs. banker som inte tillhör de sju största bankerna i Sverige) utgjort 20 procent av den totala nya bolåneutlåningen, vilket är högre än deras marknadsandel på 11 procent.

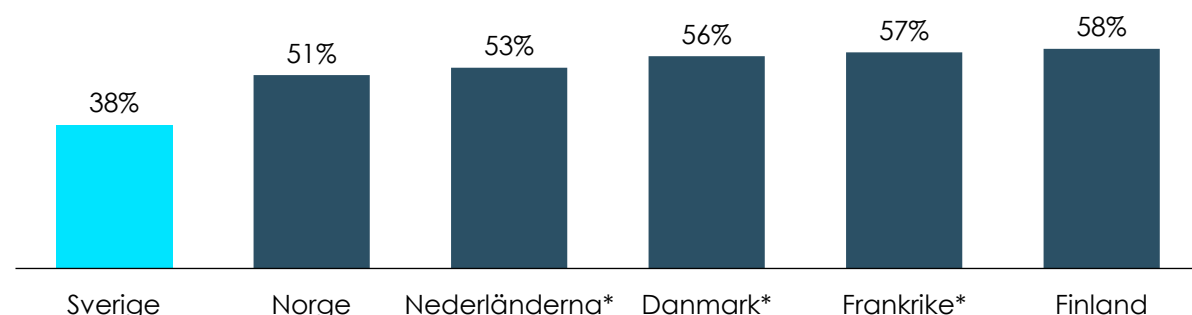
Två av de största bankerna, Handelsbanken och Swedbank, har också stått för en stor del av tillväxten sedan 2015, vardera med 16 procent av den totala kreditillväxten bland svenska banker, men lägre än deras respektive marknadsandelar.

Källa: SCB (2026a), "Utlåning, Sverige, Säkerhet bostad, Hushåll"

Koncentrationen på den svenska bankmarknaden är lägre än i motsvarande länder

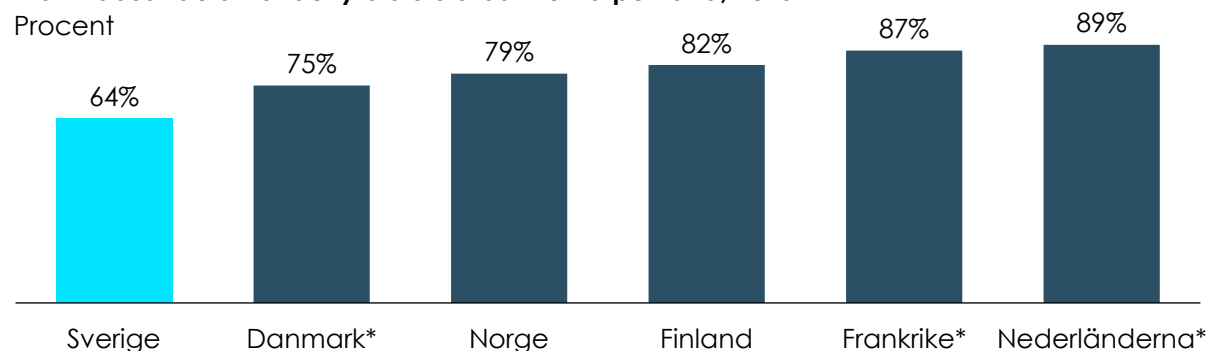
Marknadsandelar för de två största bankerna per land, 2025¹

Procent

Marknadsandelar för de fyra största bankerna per land, 2025

Procent

Not: Länder markerade med en asterisk (*) har inkluderats från vår tidigare rapport och visar data för 2024. Vi har lagt till dem för en mer fullständig jämförelse. Marknadsandelarna beräknas baserat på bruttolån till inhemska icke-finansiella företag och hushåll. Till skillnad från vår tidigare rapport använder vi data från nationella statistikbyråer eftersom en lämplig och aktuell representation av inhemska låneandelar inte längre finns tillgänglig. Källa: SCB, "Lending to households and non-financial corporations"; Norge's Bank (2026); Banking Statistics; Bank of Finland (2026); Market shares for credit institutions in Finland.

Om en sektor är väldigt koncentrerad tenderar marknadsaktörerna att ha mycket marknadskraft. Inom banksektorn kan dock låg koncentration också vara ett tecken på svag konkurrens, se faktarutan nedan.

Vi finner att koncentrationen i den svenska banksektorn är lägre än i jämförbara länder 2025 baserat på marknadsandelarna för de två respektive fyra största bankerna i Sverige, se figurerna. I våra tidigare rapporter ingick fler länder i jämförelsen, och då fann vi att Sverige låg omkring genomsnittet. Utifrån nivån på marknadskoncentrationen förefaller det inte finnas otillräcklig konkurrens i den svenska banksektorn.

Marknadskoncentrationen inom banksektorn är inte högre än i andra reglerade branscher

Det är svårt att jämföra marknadskoncentration mellan branscher, särskilt för reglerade branscher, där regleringen kan begränsa möjligheterna för nya aktörer att träda in på marknaden eller göra inträde dyrare. I Sverige stod de tre största elhandelsföretagen för 47 procent av kunderna 2024¹, de fyra största teleoperatörerna för 96 procent av mobilabonnemangen² och det största flygbolaget för närmare 60 procent av den inhemska flygtrafiken.³ Dessa exempel tyder på att koncentrationsnivån i den svenska banksektorn varken är exceptionellt hög eller låg jämfört med andra reglerade branscher.

Koncentrationsindex – ett tvetydigt mått inom banksektorn

Koncentrationsindex är standardmått för att mäta konkurrens. Hög koncentration på en marknad är normalt ett tecken på svag konkurrens. Till exempel, om en bank hade monopol skulle den kunna sätta ett högt pris utan att förlora alltför många kunder, eftersom det fortfarande skulle finnas ett behov av banktjänster. Om det däremot finns flera banker kan kunderna lättare byta till andra banker, vilket innebär att varje banks marknadsmakt minskar.

På grund av stordriftsfördelar och eftersom banksektorn är starkt reglerad skulle dock en bankmarknad med många små banker och låg koncentration kunna vara ett tecken på otillräckligt konkurrensstryck. På en mer konkurrensutsatt marknad skulle små banker trängas ut från marknaden av större banker som bättre kan utnyttja stordriftsfördelarna.⁴ ECB kallar koncentrationsindex inom banksektorn för ett "tvetydigt mått" på konkurrens.⁵

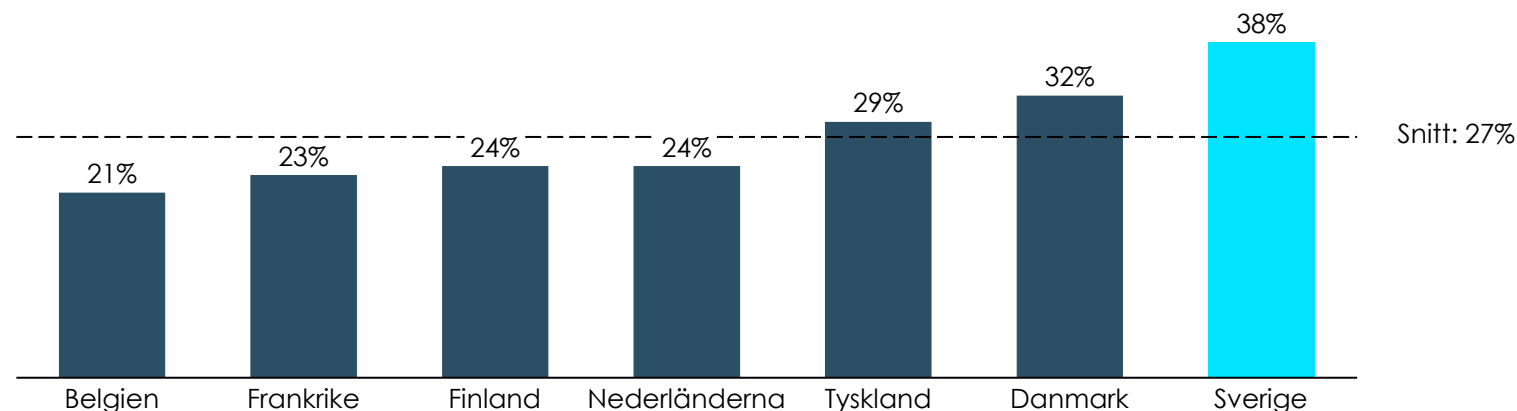
Den "optimala" koncentrationen inom banksektorn skulle därför innebära att det finns tillräckligt många banker så att varje enskild bank inte har för stor marknadsmakt, samtidigt som varje enskild bank är tillräckligt stor för att uppnå stordriftsfördelar.

1) Energimarknadsinspektionen. (2025). Sveriges el- och naturgasmarknad 2024, p. 51 / 2) Post- och telestyrelsen. (2025). Svensk telekommarknad 2024, p. 13 / 3) Trafikanalys. (2025). Svensk luftfarts konkurrenssituation 2025, p. 5 **Copenhagen Economics**
4) Claessens och Laeven (2004) finner att bankkoncentration och konkurrens är positivt korrelerade. / 5) ECB (2007) p. 7

Sverige har hög konsumentrörlighet inom banktjänster och bolån

Andel kunder som har bytt leverantör av en eller flera finansiella produkter (2017–2022)

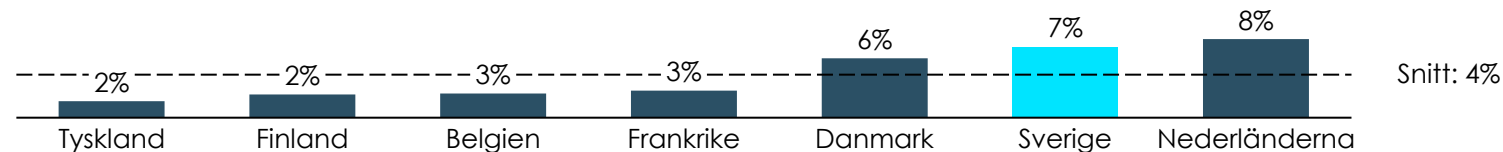
Procent

Källa: EU-kommissionen (2022)

Andel kunder som har bytt bolåneinstitut (2017–2022)

Procent

Källa: EU-kommissionen (2022)

Låg kundrörlighet kan vara ett tecken på otillräcklig konkurrens. Det kan innebära att varje bank har större marknadsmakt och därmed kan höja priser med lägre risk för att förlora kunder.

Ur ett konkurrensperspektiv är låg kundrörlighet endast ett problem om bankerna utnyttjar sin ställning på marknaden genom att ta ut priser som är betydligt högre än kostnaderna. Därför är följande faktorer viktigast:

- Kunderna agerar om en eller flera bankers tjänster inte är konkurrenskraftiga, t.ex. genom att bankkunderna byter bank om de priser de betalar är högre än de priser som tas ut av konkurrerande banker.
- Det finns inga stora hinder för kunderna att byta bank.

Sverige har hög kundrörlighet inom finansiella tjänster jämfört med andra EU-länder, se de senaste resultaten från EU-kommissionens Eurobarometer om finansiella tjänster.¹ Det är också vanligt att svenskar är kunder hos flera banker.²

Sverige hamnar på första plats när det gäller andelen kunder som har bytt leverantör av finansiella produkter (för alla typer av produkter) mellan 2017–2022, se det övre diagrammet. Bolån hör till de produkter där kunderna byter leverantör minst ofta. Ser man på andelen kunder som bytt bolåneinstitut hamnar Sverige på andra plats bland länderna i vår jämförelse, se det nedre diagrammet.

Svenska bankkunder har relativt god kunskap om bankmarknaden. Enligt en undersökning som omfattade hela EU³ rankas svenska respondenter högt när det gäller finansiell kompetens, utvärderat genom poängsättning av finansiell kunskap och beteende⁴ samt korrekta svar på frågor om finansiell kunskap.⁵

1) EU-kommissionen (2022). / 2) Se SKI (2018). / 3) EU-kommissionen (2023). /

4) Näst högst andel med "höga poäng" i EU. / 5) Sjätte högst andel i EU som svarade rätt på fyra eller fem av fem frågor.

Svenska banker är kostnadseffektiva, vilket tyder på att de försöker minska kostnaderna mot bakgrund av konkurrenstryck

Effektivitet på en marknad kan fungera som en indikator på sund konkurrens och signalera att det finns begränsat utrymme för ineffektiva företag på grund av konkurrenstryck. I en sådan miljö måste företag med högre kostnader antingen minska kostnaderna för att behålla sina kunder eller lämna marknaden helt.

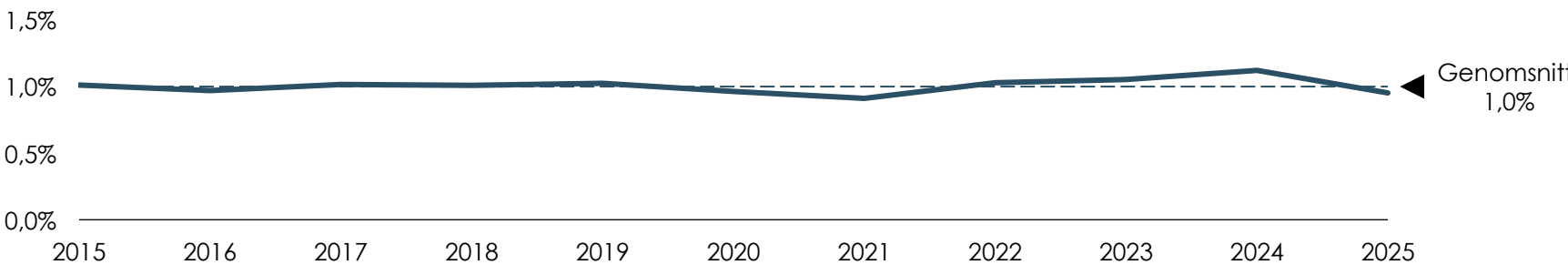
Svenska banker har låga och stabila rörelsekostnader på cirka 1 procent av deras tillgångar under perioden 2015–2025, se den övre figuren, vilket tyder på att svenska banker redan har nått en låg kostnadsnivå. Trots att ytterligare regleringar och efterlevnadskrav har införts under perioden¹ har svenska banker behållit sin lågkostnadsstruktur. Samtidigt har Sverige lägre rörelsekostnader (i procent av totala tillgångar) än flera av jämförelseländerna, se nedre figuren till vänster.

Ett av skälen till de låga kostnaderna inom den svenska banksektorn kan vara svenska kunders utbredda användning av digitala banktjänster. Det gör det möjligt för svenska banker att sänka sina kostnader samtidigt som de håller en hög servicenivå.

Svenska bankkunder känner sig i generellt sett bekväma med att använda digitala finansiella tjänster. Enligt en EU-omfattande undersökning² svarar 58 procent av de svenska respondenterna att de känner sig mycket bekväma med att använda digitala finansiella tjänster och ytterligare 32 procent svarar att de känner sig något bekväma.³

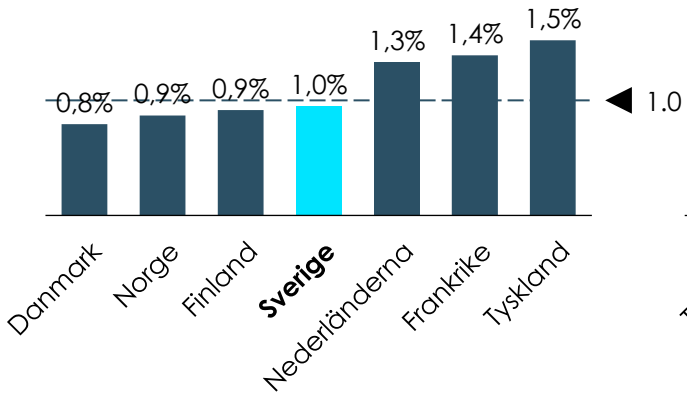
82 procent av befolkningen i Sverige använde internet för bankärenden under 2025.⁴ Även om detta är lägre än användningen av internet för bankärenden i Danmark, Nederländerna och Finland (mellan 96 och 98 procent), ligger det över EU-genomsnittet på 70 procent.

Rörelsekostnader i svenska banker, 2015-2025
Procent av totala tillgångar

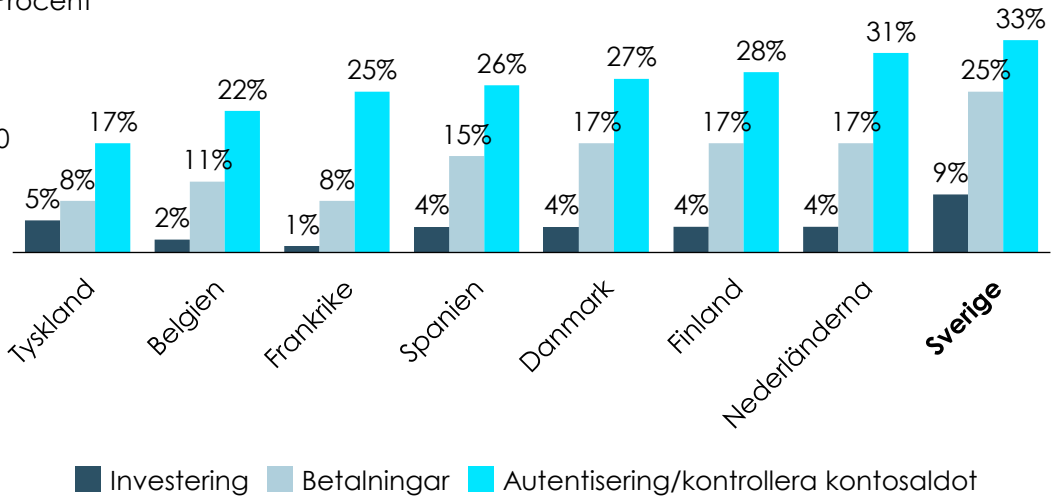

Källa: Thomson Reuters Eikon (2025).

Rörelsekostnader, 2025
Rörelsekostnader i procent av totala tillgångar

Andel svarande som använder digitala banktjänster minst en gång om dagen, 2022
Procent

■ Investering ■ Betalningar ■ Autentisering/kontrollera kontosaldot

Källa: Refinitiv LSEG Workspace (2026). I motsats till vår tidigare rapport uteslöt vi Belgien från denna siffra, eftersom källan endast inkluderade en bank från Belgien.

Källa: Europeiska kommissionen (2022).

1) Kapitalkraven skärptes i efterdyningarna av finanskrisen. Därutöver har kraven på regelefterlevnad avseende penningtvätt och ESG skärpts under perioden. / 2) Europeiska kommissionen (2023). / 3) Om respondenterna som svarade "mycket bekväm" och "ganska bekväm" summeras, placerar sig Sverige på femte plats i EU. Om endast svarsalternativet "mycket bekväm" beaktas, placerar sig Sverige på andra plats efter Finland. / 4) Eurostat (2026).

De svenska bolåneräntorna är bland de lägsta i Europa

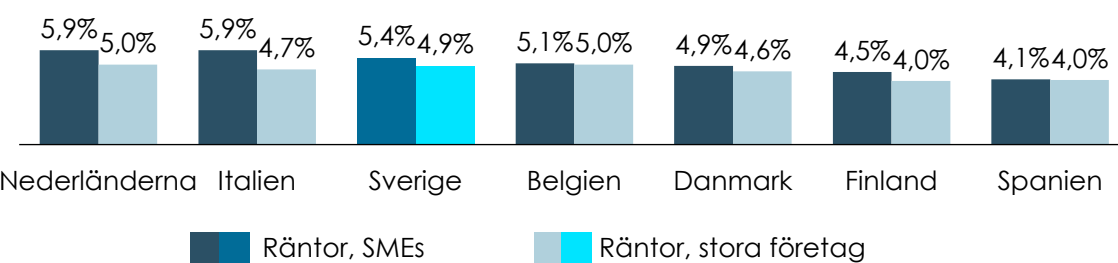
Sverige är känt för sina historiskt låga bolåneräntor jämfört med andra europeiska länder.¹

Under 2025 och det första kvartalet 2026 hade Sverige de lägsta bolåneräntorna bland de undersökta länderna, delvis på grund av den lägre styrräntan jämfört med ECB, se figuren till höger.

Låga priser indikerar sund konkurrens på en marknad, eftersom företagen konkurrerar med olika egenskaper såsom kvalitet och prissättning. När konkurrensen är stark strävar företagen efter att attrahera och behålla kunder genom att erbjuda lägsta möjliga priser.

För små och medelstora företag samt storföretag hade Sverige lägre räntor än Nederländerna och Italien, men högre räntor än flera av de andra jämförelseländerna under 2024, se figuren nedan.

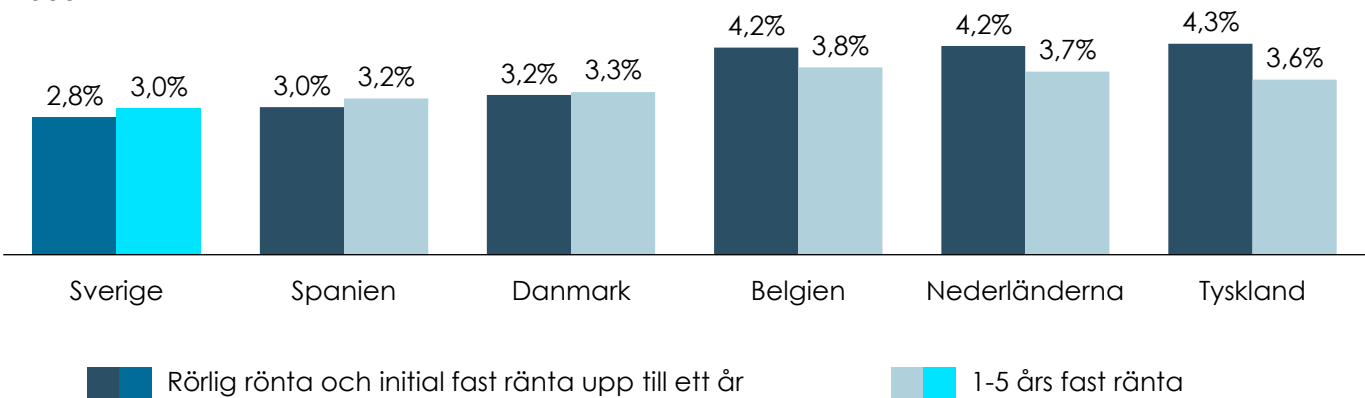
Genomsnittsräntor för små och medelstora företag, och storföretag, 2024
Procent

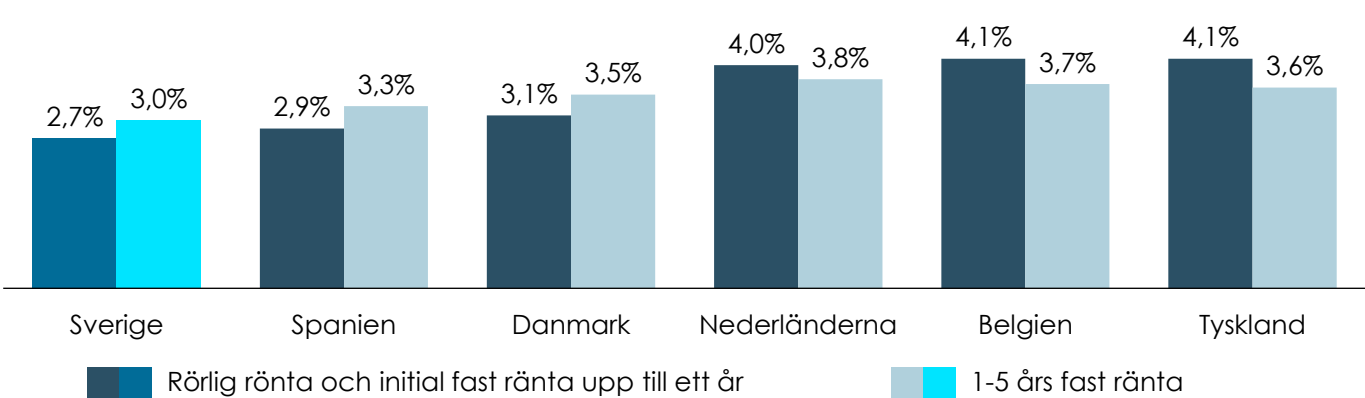
Not: De senaste uppgifterna är för 2024. Vi har utelämnat Frankrike från figuren, eftersom det verkar finnas en felaktighet i källtabellen (sidan 111), vilket skapar osäkerhet kring att hämta de korrekta siffrorna.
Källa: OECD (2026a)

1) Se Copenhagen Economics (2019), Copenhagen Economics (2023), Copenhagen Economics (2025) samt EMF:s kvartalsrapporter. Sverige har under flera år i rad haft den lägsta räntan i Europa, med undantag för Danmark. / 2) Se Copenhagen Economics (2023). / 3) EMF samlar in data utifrån gemensamma definitioner för att säkerställa jämförbarhet mellan länder. Jämförelsen har dock vissa begränsningar, eftersom vissa skillnader är svåra att fullt ut korrigera för. För Danmark omfattar uppgifterna exempelvis endast ägarbebodda bostäder och lån från realkreditinstitut.

Bolåneräntor i utvalda EU-länder², 2025
Procent

Bolåneräntor i utvalda EU-länder², 2026 Q1
Procent

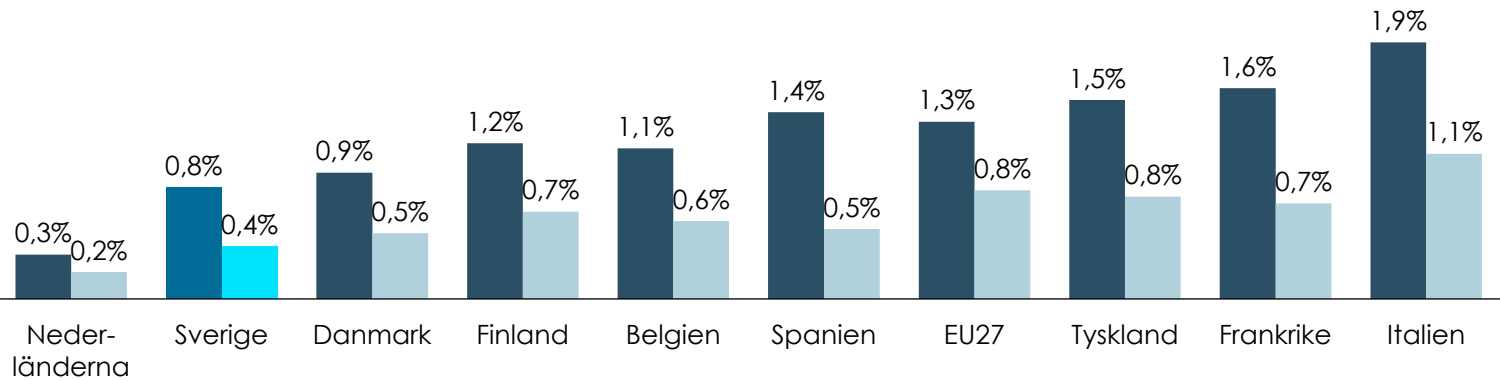

Not: Ingen data för Finland eller Irland för 2025 eller 2026. Majoriteten av svenska husägare har lån med rörlig ränta eller lån med kort räntebindning.
Källa: EMF (2026)

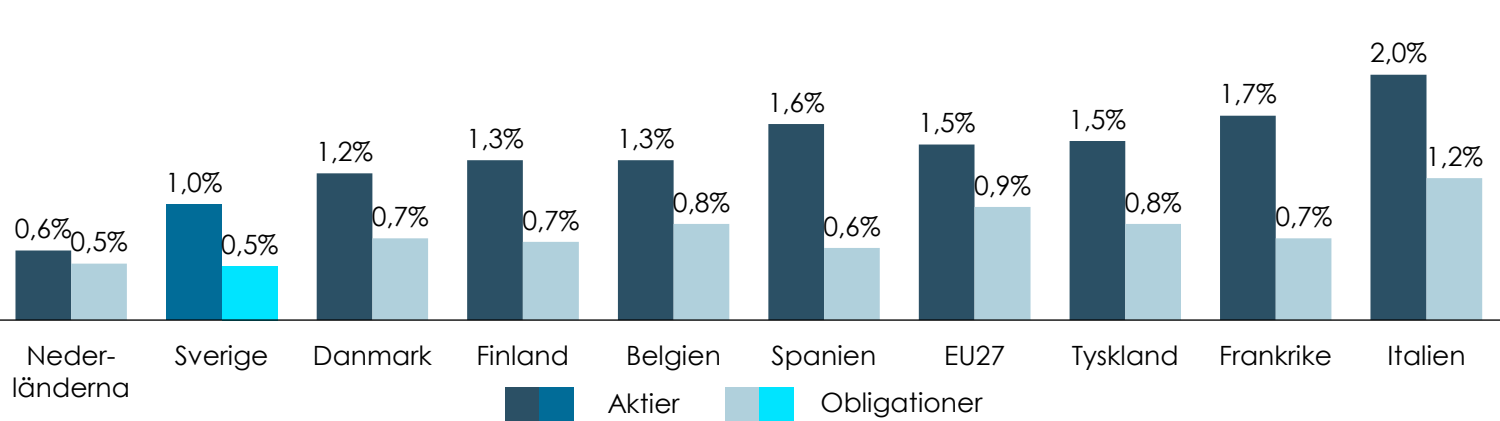
Sverige har låga avgifter för investeringsfonder jämfört med andra EU-länder

Genomsnittliga vägledande fondavgifter för UCITS1 i utvalda EU-länder 2015-2024
Procentandel av tillgångsvärdet

1 år

10 år

Not: Fonder för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (UCITS) är ett regelverk för investeringsfonder i Europeiska unionen (EU). Figuren visar UCITS-fondernas totala kostnadsförhållande i procent av de totala förvaltade tillgångarna för innehav under 1 år och 10 år. Uppgifterna är på enhetsspecifik aktieklassnivå och omfattar en 10-årsperiod mellan januari 2015 och december 2024. Källa: ESMA (2026f).

Sverige utmärker sig bland de utvalda EU-länderna genom att ha några av de lägsta UCITS¹-fondkostnaderna, baserat på indikativa² UCITS-avgifter som uppskattats av ESMA. Under perioden 2015–2024 uppgick de genomsnittliga avgifterna för aktiefonder i Sverige till 0,8 procent för en placeringshorisont på ett år och 1,0 procent för en placeringshorisont på 10 år, vilket i båda fallen är betydligt lägre än genomsnittet för EU27 (1,4 respektive 1,5 procent), se figurerna.

Avgifterna för obligationsfonder var ännu lägre, 0,4 procent (1 år) och 0,5 procent (10 år). Det gör Sverige till en av de mest kostnadseffektiva UCITS-marknaderna baserat på dessa indikativa avgifter, tillsammans med Nederländerna och Danmark.

Det finns flera tänkbara orsaker till de låga avgifterna i Sverige. I Sverige kan fondkostnaderna pressas ned genom effektiv kostnadshantering och en högt digitaliserad marknad, vilket sänker kostnaderna för att tillhandahålla tjänster till kunder i Sverige.

UCITS

UCITS-fonder är investeringsfonder som uppfyller Europeiska kommissionens regler, vilket gör det möjligt för förvaltare att marknadsföra dem fritt i EU:s medlemsländer och utanför EU. Reglerna reglerar strukturen, auktoriseringen, driften och distributionen av investeringsfonder, främst investeringsfonder och ETF:er, vilket säkerställer ett högt investerarskydd och främjar gränsöverskridande fonddistribution inom EU.

Fondleverantörer registrerar och reglerar dessa fonder i sina hemländer samtidigt som de följer EU-omfattande standarder, vilket gör dem allmänt erkända som säkra och välreglerade investeringsinstrument. UCITS-fonder står för cirka 75 procent av småinvesterares kollektiva investeringar i Europa, och många globala investerare kan få tillgång till dem via mäklare. Kapitalförvaltare framhåller ofta statusen som "UCITS-kompatibel" som en viktig marknadsföringsfördel.

1) Företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (UCITS).
2) Det bör noteras att ESMA anger att jämförbarheten mellan jurisdiktioner är begränsad, eftersom alla rabatter samt tecknings- och inlösenavgifter inte nödvändigtvis omfattas.

2

EFFEKTIVITET OCH LÖNSAMHET I DEN SVENSKA BANKSEKTORN ÖVER KONJUNKTURCYKLER

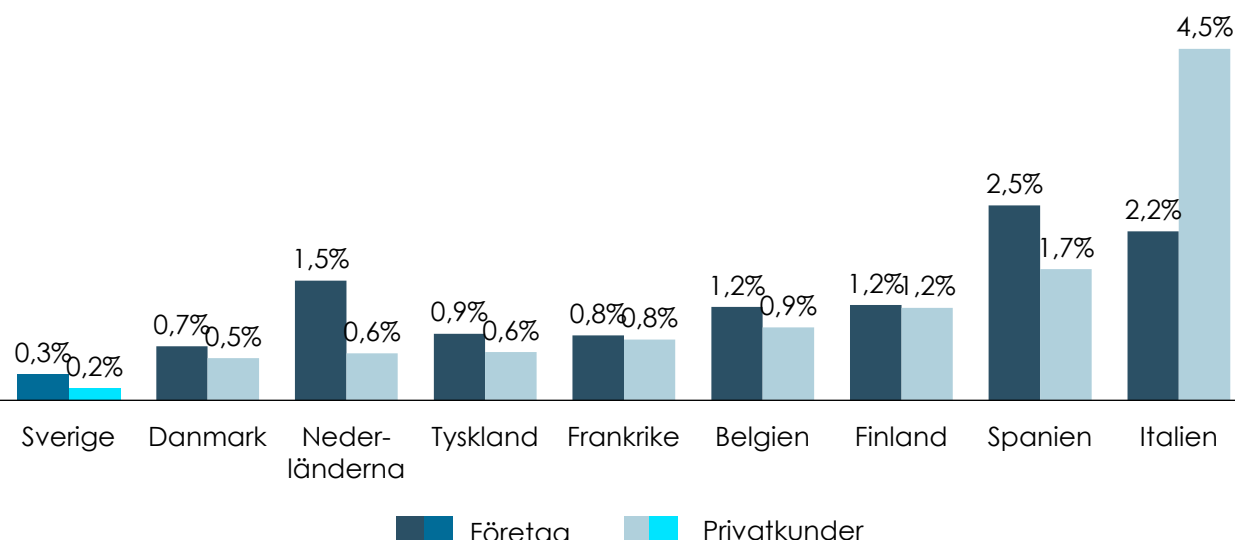
Sverige har ett effektivt utlåningssystem med låga kreditförluster

Resultaten från kapitel 1 visar att svenska banker är kostnadseffektiva. Låga fallissemangs- och kreditförlustnivåer är också tecken på ett effektivt banksystem.

Kreditinstitut i Sverige¹ har låg fallissemangsfrekvens på lån till både företags- och privatkunder: i genomsnitt 0,3 procent respektive 0,2 procent per år under perioden 2015–2025. Även om fallissemangsfrekvensen har ökat något under de senaste åren har Sverige fortfarande den lägsta nivån bland jämförelseländerna, se figuren nedan till vänster.

Kreditinstitut i Sverige har också låga kreditförluster på både företags- och privatlån. Under perioden 2015–2025 låg de genomsnittliga årliga kreditförlustnivåerna för svenska banker nära noll – lägst bland jämförelseländerna, se figuren nedan till höger.

Genomsnittlig fallissemangsfrekvens för företags- och privatkunder, 2015-2025
Procent

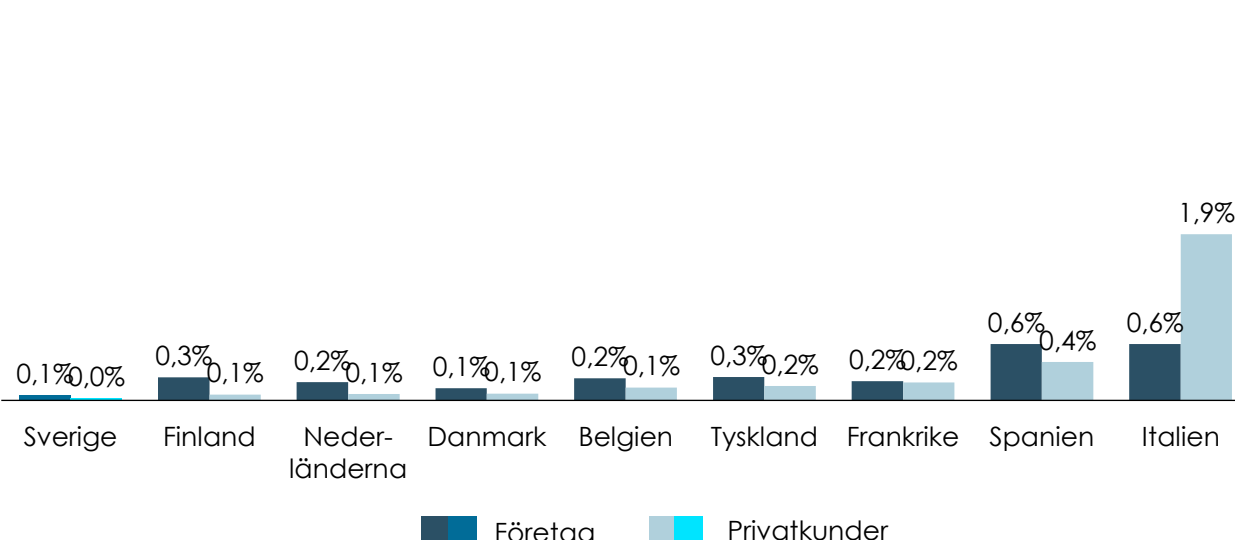

Not: Värdena som visas är genomsnitt för fallissemangsfrekvensen för tidsperioden. Uppgifterna kommer från EBA:s Transparency Exercise och omfattar Kommuninvest, Länsförsäkringar Bank AB, SBAB Bank, Skandinaviska Enskilda Banken, Svenska Handelsbanken och Swedbank för Sverige.
Källa: EBA Risk Dashboard (2026).

Bostadspriserna har generellt stigit i Sverige, vilket har bidragit till de låga kreditförlusterna eftersom säkerheten bakom bolånen inte har minskat i värde. Under de senaste åren har fastighetspriserna dock stagnerat.²

De låga kreditförlustnivåerna är en indikation på ett effektivt och säkert system som kan göra korrekta bedömningar av värdet på t.ex. de fastigheter som ligger bakom bolån under en konjunkturcykel. Samtidigt är det en konsekvens av att Sverige har ett effektivt rättssystem, och att utmätning och försäljning av pantsatt egendom kan genomföras snabbt och enkelt, vilket säkerställer låga kreditförluster för bankerna även vid fallissemang.

Genomsnittliga kreditförluster för företags- och privatkunder, 2015-2025
Procent

Not: De värden som visas är produkten av det vägda genomsnittet för fallissemangsfrekvensen och det vägda genomsnittet för förlustnivån för tidsperioden. Förlustnivåer för Finland saknas för kvartalen 2019 Q3, 2021 Q3 och 2022 Q1.
Källa: EBA Risk Dashboard (2026).

1) De analyserade bankerna är Kommuninvest Group, Länsförsäkringar Bank, SBAB, SEB, Svenska Handelsbanken och Swedbank.
2) Se SCB(2026c).

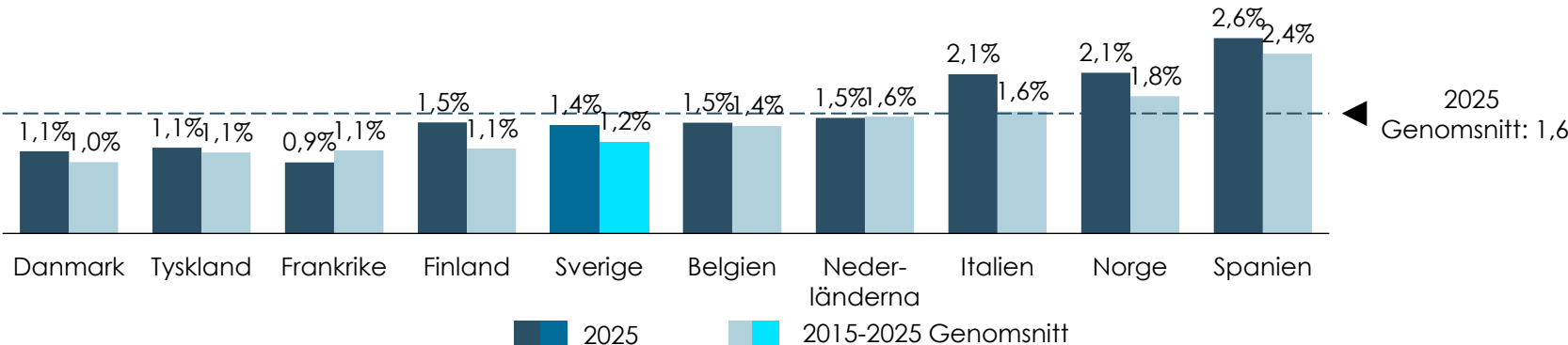
Svenska banker har relativt låga marginaler

Kostnadsgenomsnitt är ett mått på konkurrens. Om bankerna å ena sidan har marknadsmakt kan de vara mindre benägna att återspegla låga/lägre kostnader genom lägre priser till bankkunderna, vilket ger högre priser för konsumenten. Om priserna å andra sidan är kostnadsdrivna är det ett tecken på stark konkurrens, där varje enskild bank har lite marknadsmakt.

Svenska banker har låga nettoräntemarginaler, något lägre än genomsnittet i de analyserade länderna, och lägre än många andra europeiska länder, särskilt i Sydeuropa, se den övre figuren. Detta tyder på att svenska banker överför sina låga kostnader till kunderna, dvs. tar ut lägre priser, istället för att använda kostnadseffektiviteten för att öka sina marginaler.

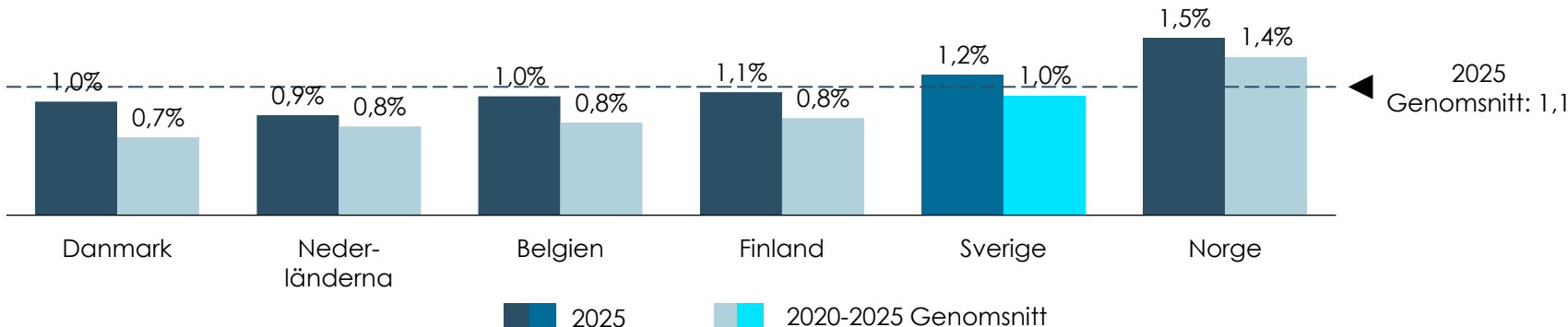
Svenska banker har en rörelsevinst (före nedskrivningar) som andel av tillgångarna över genomsnittet av jämförelseländerna, se den nedre figuren. Detta mått återspeglar marginalen mellan bankernas intäkter och genomsnittliga kostnader. I de europeiska länder som undersökts tenderar bankerna att ha högre rörelsevinst 2025 jämfört med tidigare år.

Nettoräntemarginal, 2025
Procent av total kredit

Not: EBA Risk Dashboard innehåller inte uppgifter från norska banker från juni 2021 till mars 2022, eftersom rapporteringsramen baserad på CRR2/CRD5 först kommer att införas under andra kvartalet 2022.
Källa: EBA Risk Dashboard (2026).

Rörelseresultat (före avskrivningar), 2025
Procent av totala tillgångar

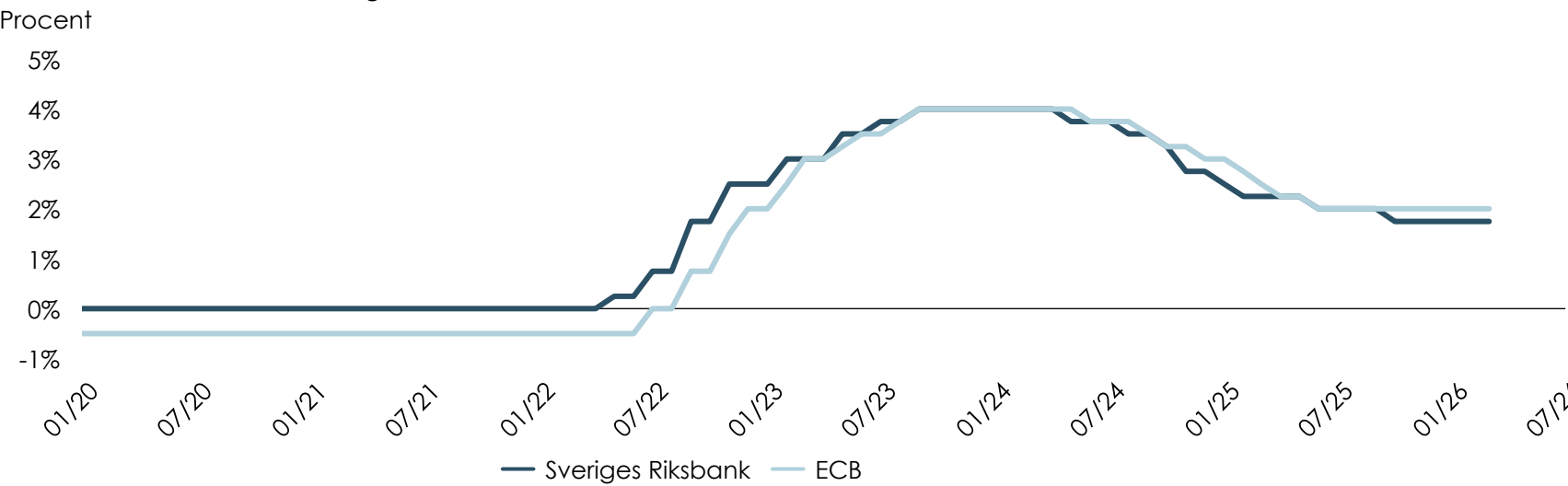
Källa: Refinitiv LSEG Workspace (2026).

De svenska inlåningsräntorna följer centralbankens räntor i större utsträckning än i andra europeiska länder

Flera faktorer påverkar räntorna, till exempel penningmarknadsräntorna och vilken typ av kredit som beviljas. Därför kan räntenivån inte användas som ett fristående mått på banksektorns effektivitet. Räntenivån i Sverige var högre 2022 än tidigare år, vilket delvis beror på att Riksbanken höjde sin ränta tidigare än ECB, se figuren till höger. År 2024 sjönk Riksbankens ränta under ECB:s ränta, och skillnaden ökade något i samband med ECB:s räntehöjning i juni 2026. Detta är en anledning till att Sverige hör till de länder som har lägst räntor, vilket framgår av kapitel 1.

Under perioden med stigande räntor från januari 2022 till juli 2023 förde svenska banker vidare nära 50 procent av räntehöjningen till sina inlåningsräntor (inlåningsbeta), se den nedre tabellen till höger. Detta är högre än genomsnittet för banker i euroområdet, som i genomsnitt överförde 19 procent av räntehöjningen till sina inlåningsräntor.² Detta tyder på att räntorna hos svenska banker är mindre trögrörliga än i andra europeiska länder, däribland Tyskland, Belgien, Finland och Nederländerna.

Centralbankernas räntor i Sverige och euroområdet, Januari 2020 – Juli 2026

Källa: Copenhagen Economics baserat på Riksbanken (2026) och ECB (2026a).

Inlåningsbetan för europeiska länder, januari 2022 till juli 2023¹

	Inlåningsränta Januari 2022	Inlåningsränta Juli 2023	Höjning av inlåningsränta	Höjning av styrränta	Inlåningsbeta
Sverige	0,14	2,03	1,89	3,75	50%
Eurozonen	0,17	0,92	0,75	4,00	19%
Belgien	0,04	0,62	0,58	4,00	15%
Finland	-0,01	0,91	0,92	4,00	23%
Frankrike	0,45	1,56	1,11	4,00	28%
Tyskland	0,04	0,79	0,75	4,00	19%
Nederländerna	0,00	1,10	1,10	4,00	28%

1. Baserat på inlåningsräntebetan för stora banker från januari 2022 till maj 2023, se ECB (2023b) och Financial Times (2023). Den svenska siffran baseras på Riksbankens styrränta enligt Riksbanken (2023), som ökade med 3,75 procentenheter under perioden, samt SCB:s Finansmarknadsstatistik, enligt vilken inlåningsräntan ökade med cirka 1,89 procentenheter.

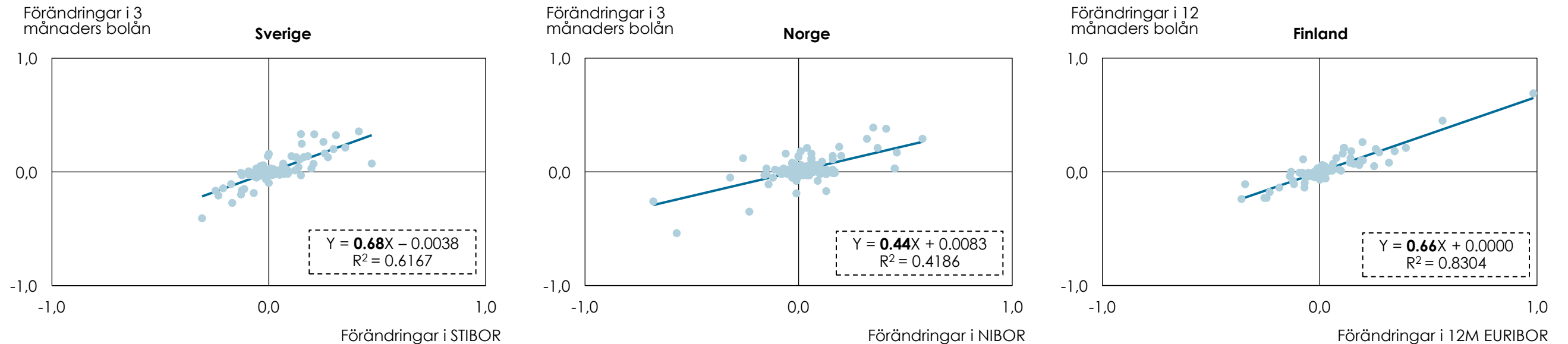
Ränteförändringar förs till en hög grad vidare till bolåneräntor i Sverige

Vår analys visar att genomslaget från förändringar i interbankräntorna till bolåneräntorna i genomsnitt är större i Sverige än i Norge och i nivå med Finland, se figurerna nedan. För Finland använder vi den rörliga räntan för bolån med en löptid på upp till 12 månader, som är vanligare, i stället för den tremånadersränta för bolån som används för Sverige och Norge. I figuren för Sverige är lutningen (0,68) högre än för Norge (0,44) och något högre än för Finland (0,66). Detta indikerar att svenska tremånadersräntor på bolån reagerar relativt snabbare på förändringar i STIBOR än norska tremånadersräntor på bolån reagerar på NIBOR, och i ungefär samma takt som finska tolv månadersräntor på bolån reagerar på EURIBOR.

En trolig förklaring är den starka konkurrensen mellan bolåneinstituten i Sverige. När bankerna möter hårdare konkurrens är de mer benägna att snabbt sänka bolåneräntorna som svar på lägre finansieringskostnader. Svenska hushåll tenderar att refinansiera mer aktivt än i andra länder, se sidan 10, vilket ytterligare kan öka hastigheten med vilken bolåneräntorna anpassas till marknadsförhållandena.

En annan möjlig faktor som kan förklara det relativt starka sambandet mellan räntan och bolåneräntorna är bolånemarknadens struktur. Svenska låntagare har vanligtvis rörliga räntor eller korta fasta räntor, vilket möjliggör fler lån och ökad likviditet på marknaden för rörliga bolån.

Samband mellan STIBOR-, NIBOR- och EURIBOR-räntorna och nya bolån i Sverige, Norge och Finland, månatliga observationer Januari 2016 – Juni 2026
Procentenheter

Not: Figuren visar sambandet mellan månadsförändringarna i interbankräntan för 3-månaderslån och rörliga bolåneräntor med en räntebindningsperiod på 3 månader från januari 2016 till juni 2026. Observera att för Finland använder vi den rörliga räntan för bolån med en räntebindningsperiod på upp till 12 månader och 12-månaders Euribor på grund av denna lånetyps popularitet i landet. Diagrammet innehåller en enkel linjär regressionslinje (OLS) för att illustrera trenden mellan variablerna.

Källa: Sveriges Riksbank (2026), Statistics Norway (2026), ECB (2026c), ECB (2026d) ad ECB (2026e).

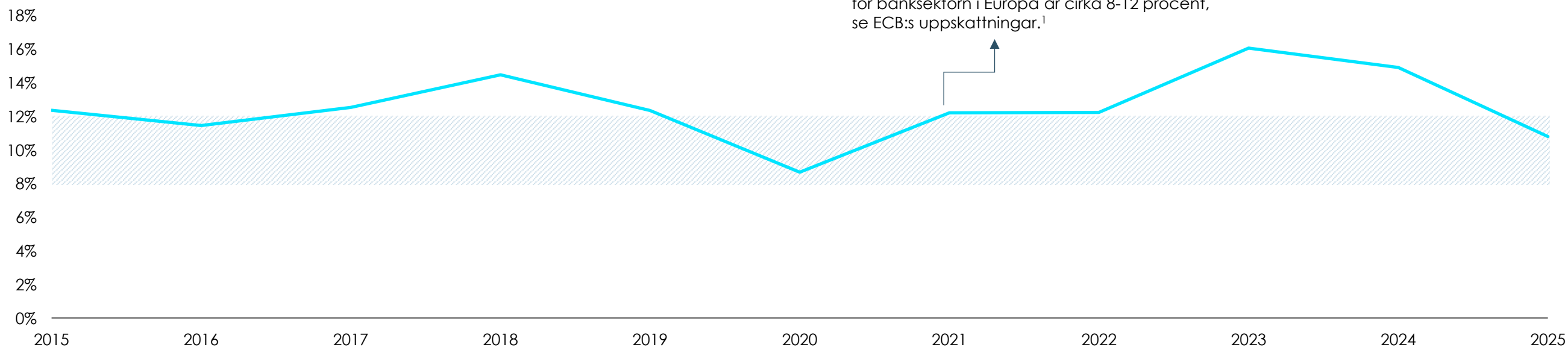
Bankernas lönsamhet varierar över konjunkturcykeln

Lönsamhet kan vara ett relevant mått på konkurrensen på en marknad

På marknader med sund konkurrens skulle vinsterna inte vara högre än vad investerarna kräver. Detta motsvarar den riskfria räntan plus den givna marknadsriskpremien för sektorn. Om vinsterna var genomgående högre och investerarna kunde uppnå en onormal avkastning under en längre period, skulle nya företag komma in på marknaden och erbjuda lägre priser än de etablerade företagen för att vinna marknadsandelar. Detta skulle fortsätta tills lönsamheten i sektorn återigen var i linje med den erforderliga avkastningen.

Avkastning på eget kapital för svenska banker, 2015-2025

Procentandel av eget kapital

Not: Den cyanfärgade linjen baseras på data från årsrapporter i Refinitiv LSEG Workspace. Den erforderliga avkastningen på eget kapital är en standardränta och justeras inte efter förändringar i riskfria räntor.
Källa: Refinitiv LSEG Workspace (2026).

Avkastningen på eget kapital för svenska banker ökade mellan 2020 och 2023, men har minskat sedan dess

Under 2022 och 2023 höjde centralbankerna räntorna kraftigt för att bekämpa inflationen. Bankerna följde efter, och utlåningsräntorna har därmed ökat. Samtidigt finns det en viss trögrörlighet i utvecklingen av inlåningsräntorna i förhållande till centralbankernas räntor. Denna trögrörlighet har lett till ökade intäkter för svenska banker – se figur – liksom för banker i andra länder, såsom Nederländerna, Norge och Danmark.

Under en längre period har svenska banker legat både över och under den avkastning på eget kapital som ECB uppskattar krävs, se figur. Under 2023 och 2024 låg avkastningen på eget kapital över tröskelvärdet, men minskade under 2025.

1) ECB (2021b) mäter kapitalkostnaden för banker i euroområdet och finner, baserat på skattningar från nio olika modeller, att avkastningen på eget kapital uppgick till mellan 8 och 12 procent för cirka 66 procent av de europeiska banker som ingick i studien.

Mellan 2020 och 2025 hade svenska banker en avkastning på eget kapital på 13,2 procent

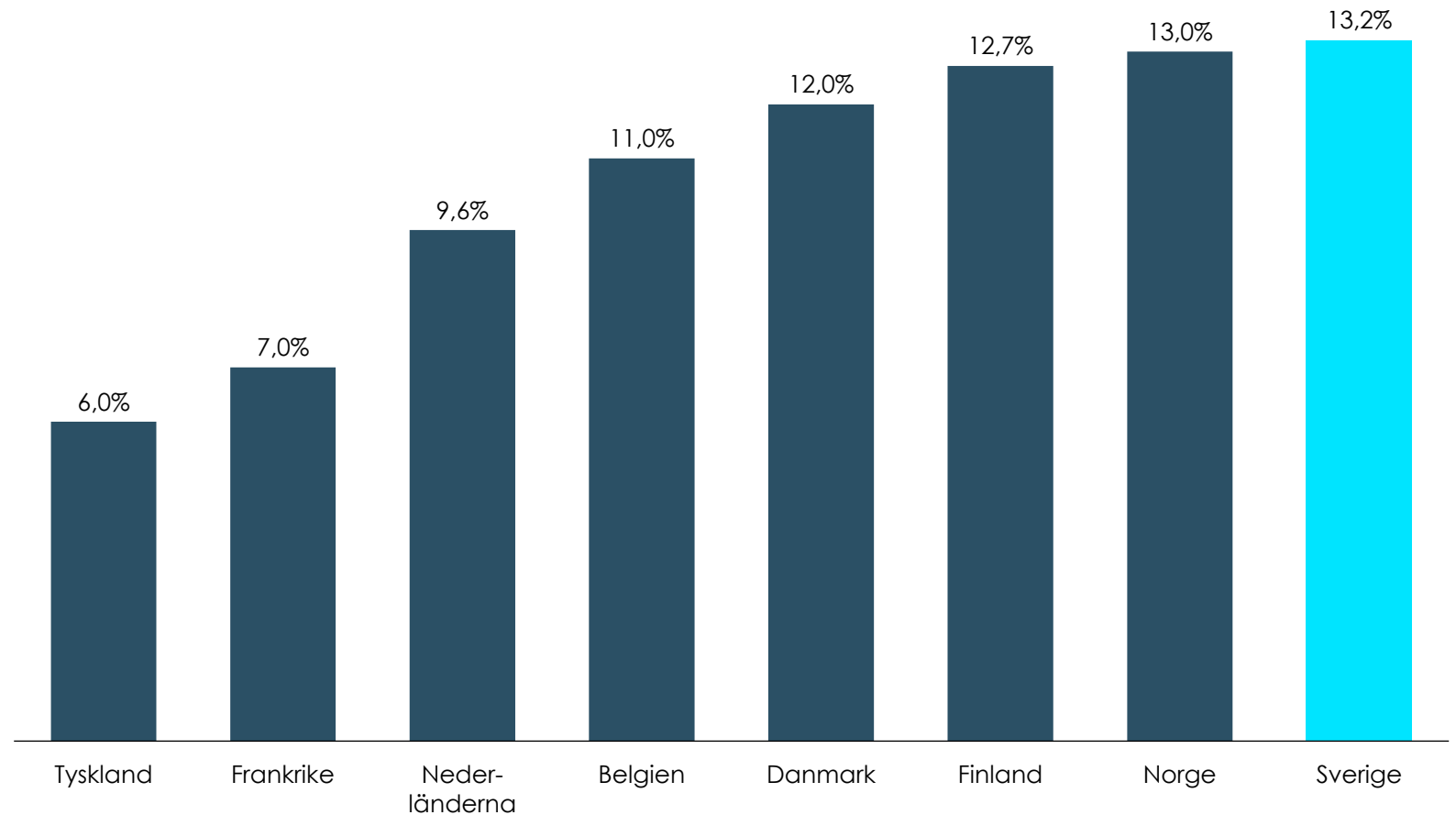
En långdragen period med ovanligt höga vinster kan vara ett tecken på svag konkurrens. Under perioden 2020–2025 hade svenska banker en avkastning för sina investerare på cirka 13 procent, vilket är högst bland de europeiska länder vi jämför, se figuren.

Internationella lönsamhetsjämförelser påverkas dock i hög grad av skillnader i konjunktursituationerna i olika länder i Europa. Här ligger Sverige i topp med t.ex. låga kreditförluster i både företagsutlåning och bolån.

Samtidigt har banker i södra Europa högre fallissemangsnivåer och motsvarande större kreditförluster – dvs. Italien och Spanien har större kreditförluster än övriga jämförelseländer som visas på de föregående sidorna. Tyskland, Frankrike och Nederländerna har också haft högre nedskrivningsnivåer än Sverige under perioden, vilket har minskat aktieägarnas avkastning.

Trots att arbetslösheten har ökat på senare tid har Sverige en relativt stark arbetsmarknad och hörde inte till de länder som drabbades hårdast ekonomiskt av covid-19 krisen. Dessutom har Sverige generellt haft en lång period med låga räntor och stark makroekonomisk utveckling, med undantag för en minskning av real BNP under 2023.

Avkastning på eget kapital, 2020-2025
Nettovinst i procent av eget kapital

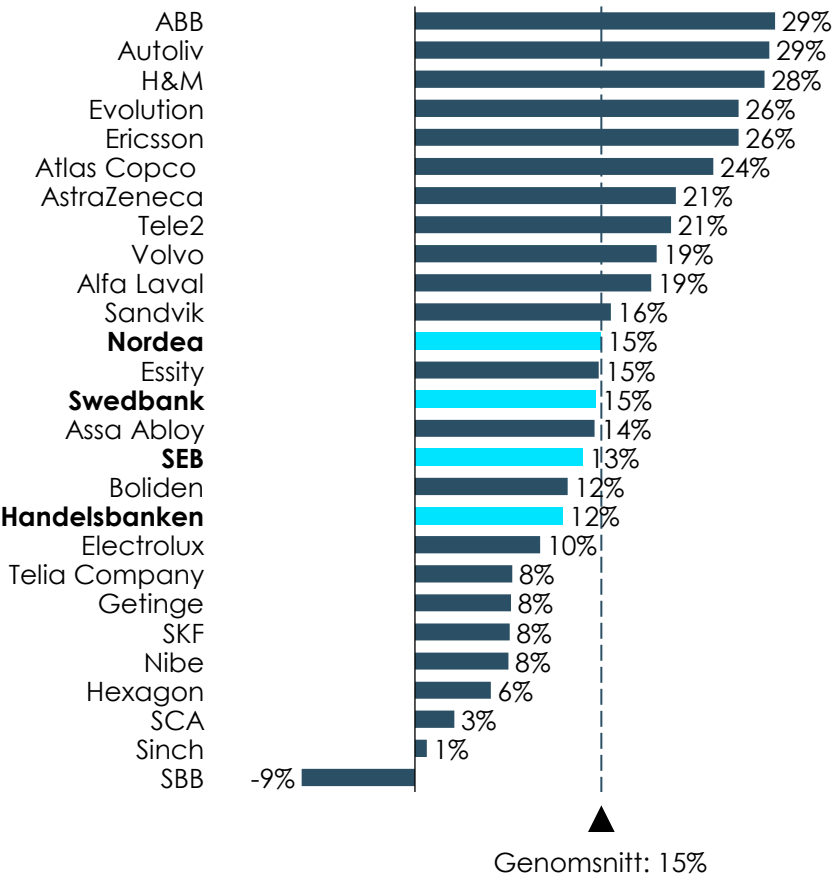

Källa: Refinitiv LSEG Workspace (2026).

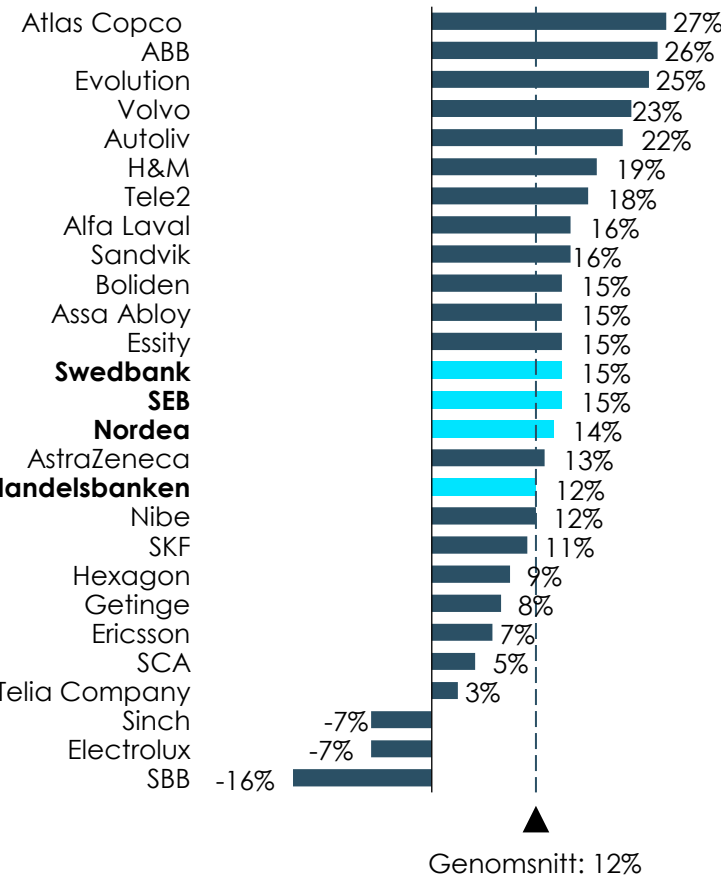
Avkastningen på eget kapital för svenska banker ligger omkring genomsnittet för de 27 största svenska företagen

Avkastning på eget kapital för de 27 största företagen i OMX30-indexet på den svenska börsen, 2025 och snitt under 2021-2025

Procent av eget kapital
2025

2021-2025

Sammanlagt ligger avkastningen på eget kapital¹ för svenska banker nära genomsnittet för andra stora börsnoterade bolag i Sverige inom olika sektorer.

Under 2025 var den genomsnittliga avkastningen på eget kapital för de 27 största börsnoterade svenska företagen 15 procent. Som jämförelse låg avkastningen på eget kapital för de fyra största svenska bankerna i intervallet 12–15 procent, dvs. något lägre än genomsnittet, se figuren.

Under perioden 2021–2025 var de fyra bankernas avkastning något högre än genomsnittet på 12 procent.

Avkastning på eget kapital är ett bra, men inte heltäckande, mått för att jämföra lönsamhet mellan företag och branscher

Avkastning på eget kapital är ett vanligt och intuitivt lönsamhetsmått som visar hur stor nettovinst ett företag genererar per enhet eget kapital.

Måttet fokuserar direkt på avkastningen på ägarnas investerade kapital och är därför ett naturligt mått för att jämföra lönsamhet mellan företag eller över tid inom samma bransch. Eftersom avkastning på eget kapital kopplar resultatet till det egna kapitalet återspeglar måttet också hur effektivt ledningen allokering och använder kapital för att skapa värde, vilket gör det till ett viktigt referensmått för investerare, analytiker och tillsynsmyndigheter.

Avkastning på eget kapital fångar dock inte alla aspekter, såsom risknivå och regulatorisk osäkerhet. Måttet fångar främst lönsamhetsnivån, inte den risk eller finansiella hävstång som används för att uppnå den, och kan påverkas av andra faktorer.

1) Avkastningen på eget kapital påverkas av den rådande affärsmiljön för de olika företagen, vilket varierar från år till år. Dessutom är företagens riskprofiler en viktig bakomliggande faktor för investerarnas avkastning på eget kapital.

Not: Kinnevik och Investor ingår inte i jämförelsen då deras resultat främst drivs av aktieinvesteringar.
Källa: Dagens Industri (2026), "OMX Stockholm Large Cap"

P/B-talen är något högre för svenska banker än för banker i andra länder, men lägre än i andra branscher i Sverige.

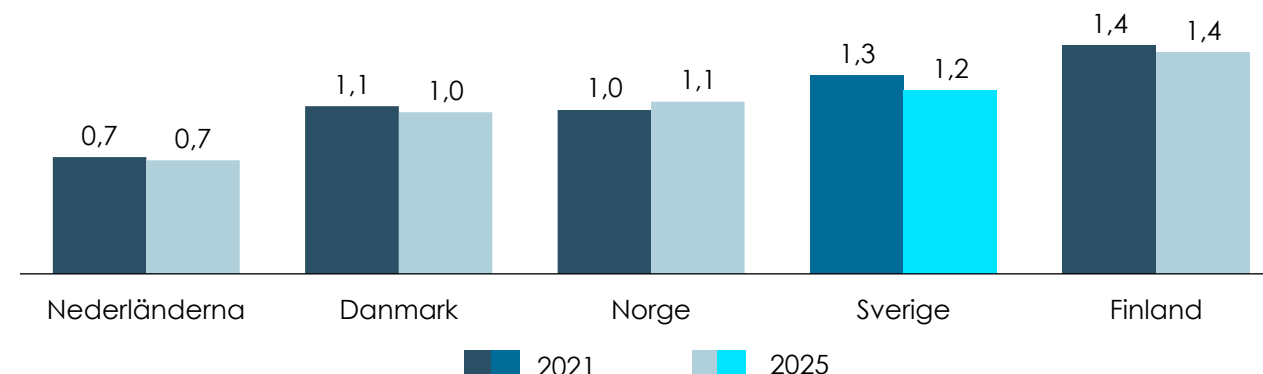
Ett annat sätt att bedöma om en bransch har, eller förväntas ha, hög lönsamhet är att titta på **P/B-talet (marknadsvärde, d.v.s., priset, i förhållande till bokfört värde)**.

P/B-talet jämför ett företags marknadsvärde med det bokförda värdet på dess eget kapital. Ett högt P/B-tal innebär att investerare är villiga att betala mer än det bokförda värdet, exempelvis eftersom de förväntar sig hög framtida lönsamhet eller tillväxt. Ett högre P/B-tal kan därför vara ett tecken på högre förväntad framtida lönsamhet.

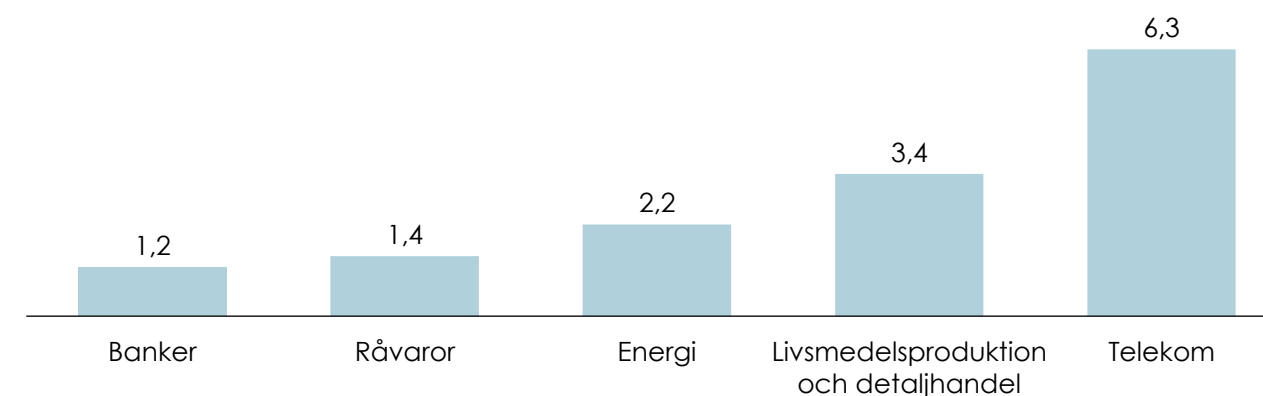
I Sverige uppgick P/B-talet för börsnoterade svenska banker till omkring 1,2 under 2025, jämfört med 1,3 under 2021, se övre figuren till höger. Detta är förenligt med relativt måttliga förväntningar på svenska bankers framtida lönsamhet, som dessutom har minskat något under perioden. Ett liknande mönster syns för banker i flera andra europeiska länder.

Jämfört med andra branscher i Sverige har svenska banker lägre P/B-tal, se figuren nedan till höger. I en reglerad bransch som telekom är P/B-talet över 6, betydligt högre än för banker, medan P/B-talet för råvarusektorn endast ligger något över bankernas.¹

P/B-talet för europeiska banker* i utvalda länder, 2021 och 2025
Ratio

P/B-talet för utvalda svenska branscher, 2025
Ratio

**Not: Siffrorna täcker endast börsnoterade företag, och siffrorna är viktade med företagsstorlek. Banker inkluderar endast inlåningsföretag och inkluderar inte andra typer av finansiella företag. P/B talen är viktade med den årliga stängningskursen för företag inom varje kategori. Source: Refinitiv LSEG Workspace (2026).*

1) Jämförelser av P/B-tal mellan olika branscher bör ses som indikativa snarare än definitiva. P/B-talet påverkas även av avkastningskravet på eget kapital, förväntad tillväxt och skuldsättningsgrad – faktorer som av strukturella skäl skiljer sig mellan branscher.

A nighttime photograph of a city, likely Stockholm, featuring a river, historic buildings, and a large illuminated ship in the foreground. A large white semi-transparent rectangle is overlaid on the image, containing the text. The number '3' is large and bold, followed by the title in all caps.

3

RESULTAT FÖR SEKTORN FÖR ICKE-BANKRELATERAD FINANSIELL FÖRMEDLING

Utlåningen från icke-MFI har ökat med 110 procent i Sverige sedan 2015

Icke-bankfinansiering avser krediter som tillhandahålls av institutioner utanför det traditionella banksystemet (icke-MFI), såsom kapitalförvaltare, hedgefonder, privata långgivare eller fintech-företag. Det är en alternativ finansieringskälla som bidrar till att fördjupa kapitalmarknaderna och kan öka tillgången till krediter. Icke-bankfinansiering är mest effektiv när det finns behov av snabbhet, flexibilitet eller högre risktolerans. Traditionell bankfinansiering lämpar sig däremot vanligtvis bättre för situationer som kräver stabilitet, tillsyn och insättningsbaserad finansiering.

Kreditgivningen från icke-MFI ökade i Sverige från 2015 till 2023 och minskade därefter, se den övre figuren till höger. Totalt har lånetillgångarna hos icke-MFI ökat med 110 procent sedan 2015 till 914 miljarder kronor 2026.¹ Både hushåll och icke-finansiella företag har ökat sin upplåning från icke-MFI under perioden, se den nedre figuren till höger.

En möjlig förklaring är att privata kredit- och leasingföretag kan erbjuda ett alternativ till bankkrediter. Krediter från icke-MFI kan vara attraktiva för hushåll och icke-finansiella företag på grund av mer flexibla villkor.² Andra förklaringar till tillväxten är alltmer komplexa pensionsinvesteringar i kombination med hög avkastning på de globala aktiemarknaderna, där investerare söker avkastning globalt.³ Dessutom har icke-MFI utvecklat nya former av kreditprodukter, såsom helt digitaliserade produkter, som innebär låga inträdeshinder för konsumenterna.⁴

Monetära finansinstitut (MFI) och icke-monetära finansinstitut (icke-MFI)
MFI utgör den sektor av ekonomin som är aktiv både när det gäller att ta emot inlåning och bevilja krediter till ekonomin. Dessa inkluderar centralbanken och inlåningsinstitut, såsom affärsbanker och sparbanker. Penningmarknadsfonder betraktas också som MFI, eftersom deras kortfristiga investeringar är nära substitut för inlåning.

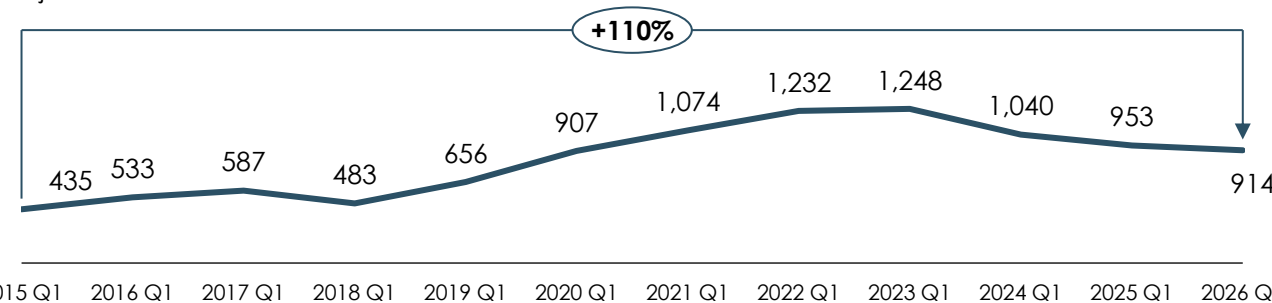
Icke-MFI tar inte emot inlåning. Icke-MFI fungerar som mellanhänder mellan sparare och låntagare. Icke-MFI kan grupperas i

- i) försäkringsbolag
- ii) pensionsfonder
- iii) icke-penningmarknadsfonder
- iv) andra finansiella företag/institutioner.

Övriga finansiella företag omfattar penningförmedlare såsom finansiella instrumentföretag och kredit- och leasingföretag. Andra företag som omfattas av termen är t.ex. holdingbolag, kapitalförvaltare och andra specialiserade finansiella företag.

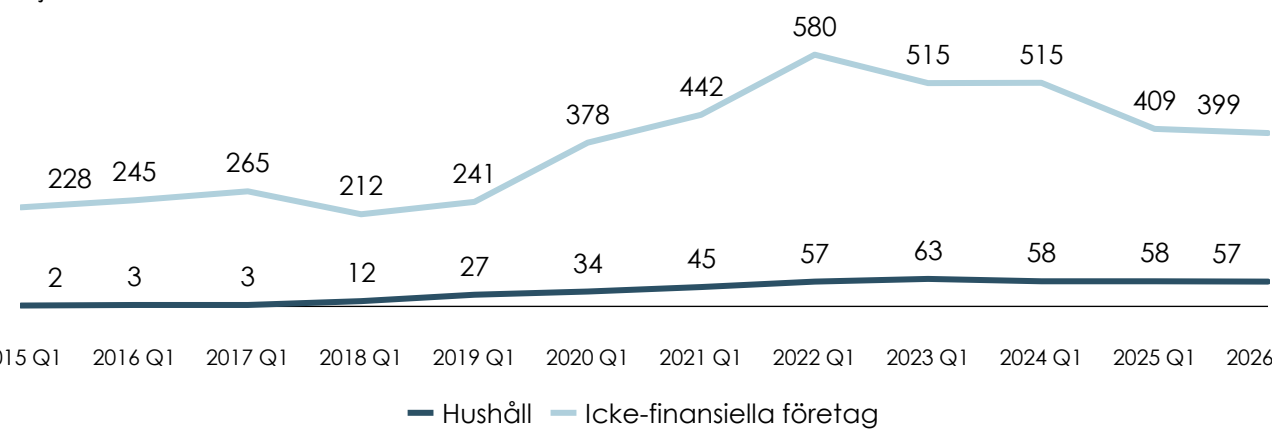
Källa: ECB (2024):Financial accounts for other financial institutions by subsectors and counterpart sectors, se [LÄNK](#).

Totala lånetillgångar som innehas av icke-MFI i Sverige, 2015 –2026 Q1
Miljarder kronor

Not: Inkluderar data för både kort- och långfristiga lån. I sektorn utanför MFI ingår försäkringsbolag, pensionsfonder och andra finansiella företag. Ingen data för kategorin utanför MFI "Icke-penningmarknadsfonder och investeringsfonder". Siffran för 2024 skiljer sig något från vår tidigare rapport på grund av olika värden för alla fyra icke-MFI-kategorier i källdata för det året.
Källa: SCB (2026b), "Finansmarknadsstatistik".

Lånestock, icke-MFI: hushåll och icke-finansiella företag, 2015 – 2026 Q1
Miljarder kronor

Not: Utesluter data för andra låntagare än hushåll och icke-finansiella företag, och stämmer därför inte överens med den övre siffran i volym.
Källa: SCB (2026b), "Finansmarknadsstatistik".

1) Merparten av krediterna från icke-MFI beviljas av "andra finansiella företag", som stod för 83 procent av lånestocken hos icke-MFI under fjärde kvartalet 2024. Andra icke-MFI-finansiella företag omfattar företag som inte tar emot inlåning och inte är centralbanker. / 2) Förutom hushåll och icke-finansiella företag omfattar låntagarna av krediter från icke-MFI även private equity-företag i Sverige och olika företag utanför Sverige. Statistiska centralbyrån (2025b), se även Riksbanken (2025b). / 3) Baserat på en studie från Sveriges Riksbank, se Li & Myers (2025). / 4) Se EBA (2022).

Icke-MFI-kreditgivare ökade sin andel av kreditmarknaden från 2018 till 2022, följt av en minskning

Andelen krediter från icke-MFI av den totala kreditmarknaden¹ har ökat med 2,1 procentenheter, från 6,5 procent 2015 till 8,6 procent 2026, men har minskat från 12,3 procent 2022, se den övre figuren. Traditionella banker står fortfarande för huvuddelen av lånetillgångarna i Sverige, med en andel på 90 procent 2026.

Lånestocken hos MFI har ökat med 56 procent sedan 2015, betydligt mindre än ökningen på 110 procent för krediter från icke-MFI, se den nedre figuren. Detta ligger i linje med en generell utveckling i Europa, där betydelsen av traditionell bankkredit har minskat sedan finanskrisen.²

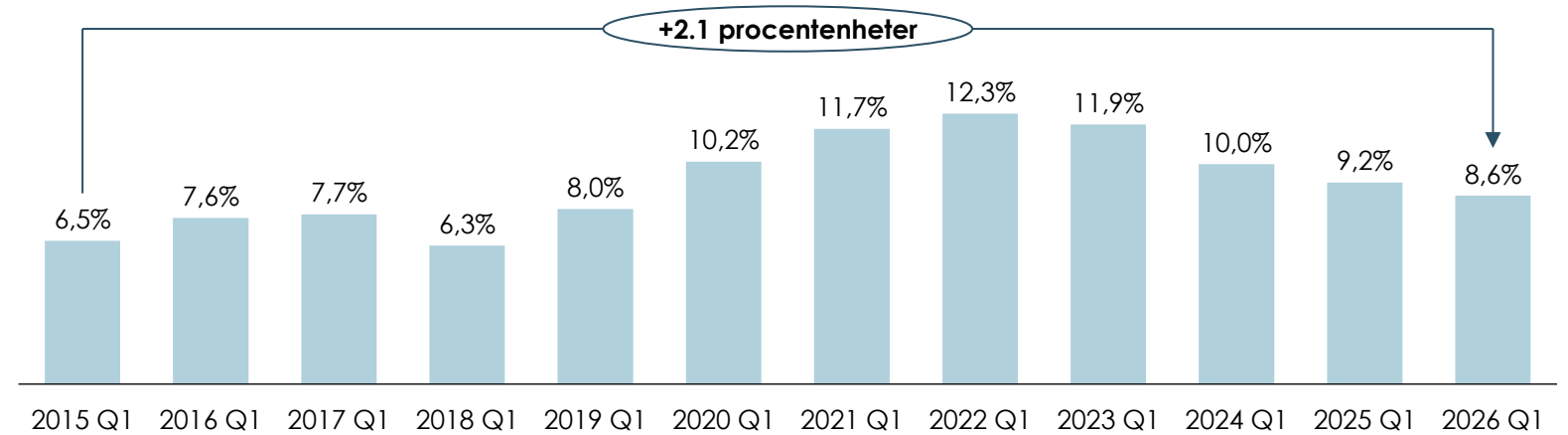
Den högre tillväxttakten kan bero på att icke-MFI inte är bundna av samma regler som banker, till exempel kapital- och likviditetskrav, vilket kan vara en orsak till denna utveckling.³

Risk för regelarbiterage kan uppstå när icke-bankinstitut verkar under andra tillsynsramar än banker samtidigt som de bedriver liknande finansiell verksamhet. Efter finanskrisen har bankerna fått strängare reglering.³ Denna skillnad i reglering kan leda till ojämn riskhantering och öka systemrisken under perioder av finansiell stress.

Det finns en avvägning mellan stabilitet och effektivitet i regleringen.⁴ Banker tillför värde genom att granska låntagare, övervaka krediter och omvandla inlåning till lån. Övervakning av banker är avgörande för finansiell stabilitet, skydd av insättare och minskning av systemrisk. Men det är svårt att hitta rätt nivå av tillsyn – för lite övervakning inbjuder till överdrivet risktagande, för mycket kan hindra bankernas kärnfunktioner. Om tillsynen blir för strikt kan bankerna låna ut mindre eller undvika risker, vilket minskar krediterna till mindre eller mer riskfyllda låntagare. Detta kan driva utlåningen till den mindre reglerade icke-banksektorn, vilket medför nya risker. I vilken utsträckning tillväxten av icke-bankutlåning orsakas av regelarbiterage är osäkert.⁵

Marknadsandel för utlåning från icke-MFI i Sverige, 2015–2026

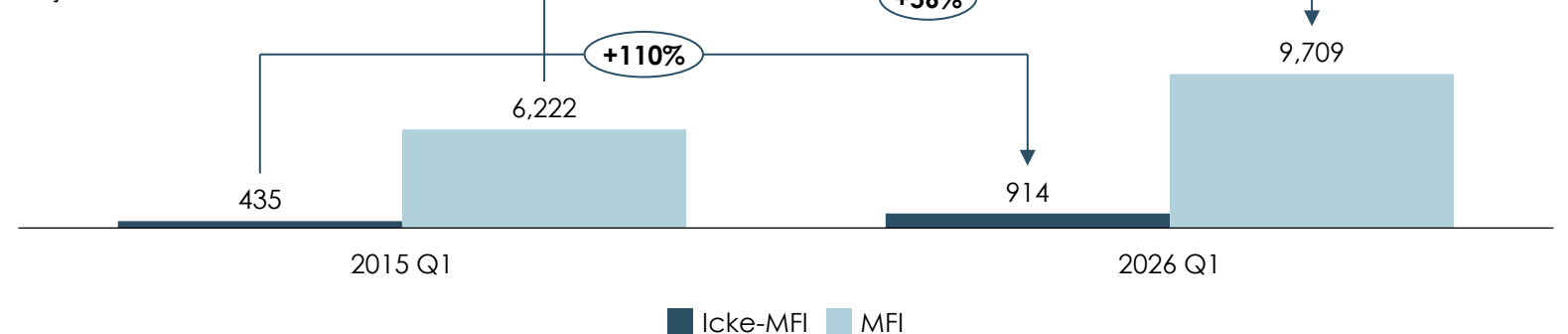
Procent

Not: Inkluderar uppgifter för både kort- och långfristiga lån. I sektorn utanför MFI ingår försäkringsbolag, pensionsfonder och andra finansiella företag. Inga uppgifter finns för kategorin utanför MFI "Icke-penningmarknadsfonder och investeringsfonder".
Källa: SCB (2026b), "Finansmarknadsstatistik"

Tillväxt i utlåning från icke-MFI och MFI i Sverige, 2015–2026

Miljarder kronor

Källa: SCB (2026b), "Finansmarknadsstatistik"

1) Inklusive både MFI- och icke-MFI-lånefordringar. / 2) Se ECB (2021a). / 3) Se SAFE White Paper ECB (2025). / 4) Se Farhi och Tirole (2020) och McKinsey (2018). /

5) Li & Myers (2025) finner till exempel inga belägg för regelarbiterage i Sverige.

Krediter från icke-MFI har också ökat i betydelse i andra nordiska länder

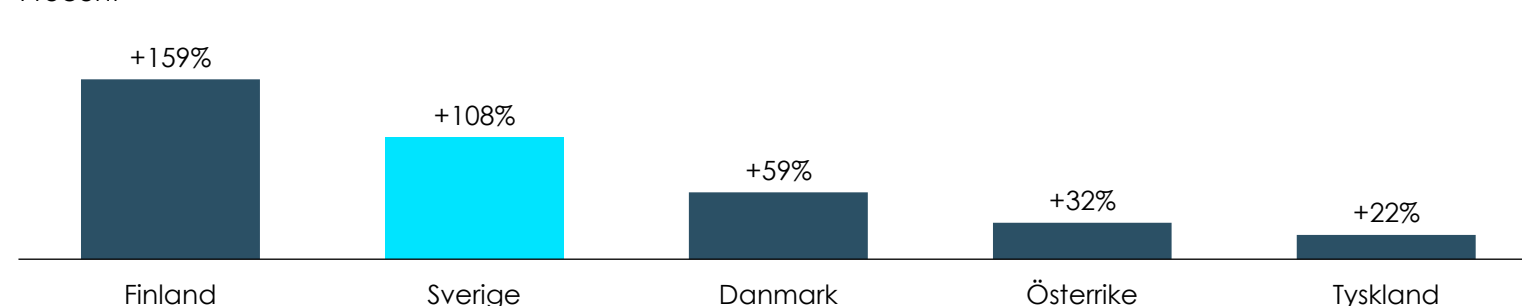
Jämfört med andra europeiska länder har lånetillgångarna hos icke-MFI i Sverige ökat med 108 procent, näst mest efter Finlands 159 procent under perioden 2015–2026, se den övre figuren till höger. Tillväxten i krediter från icke-MFI i Sverige överstiger dock den i Danmark, Österrike och Tyskland.

De höga tillväxttakterna, och den ökade andelen krediter från icke-MFI av den totala kreditmarknaden som ett resultat av detta, tyder på att Sverige erbjuder en avancerad digital infrastruktur för finansiella innovationer och att svenska konsumenter och företag blir alltmer öppna för att använda dessa alternativa källor till traditionella banker. Det bör noteras att traditionella banker fortfarande har en relativt stark position på den svenska kreditmarknaden, vilket illustreras på föregående sidor.

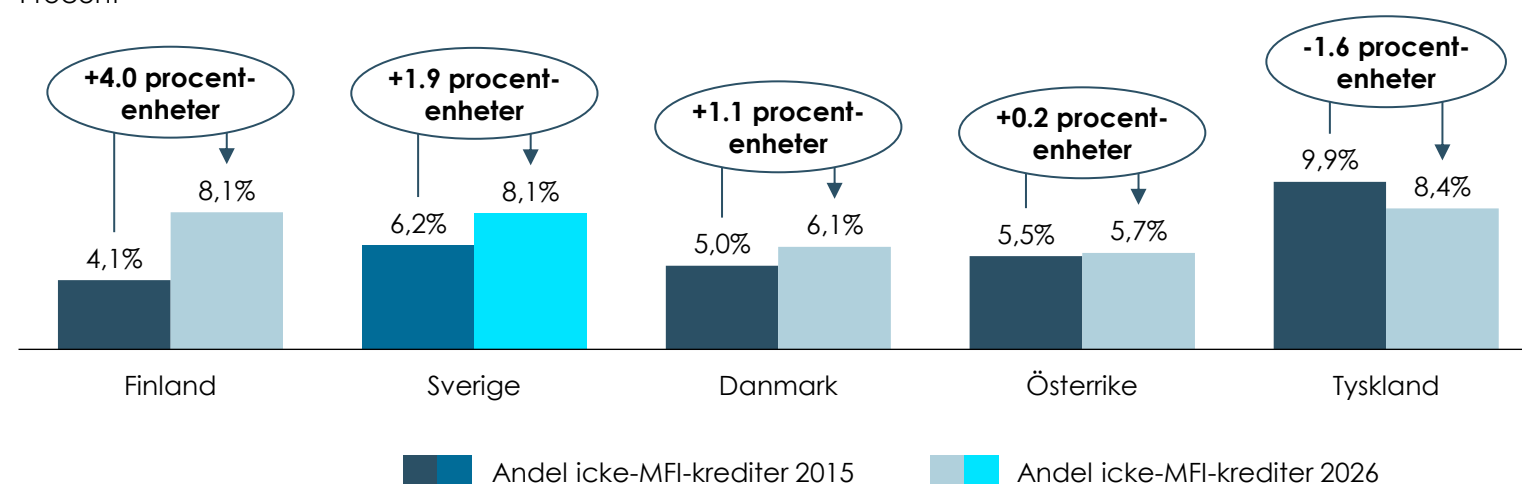
Sveriges centralbank, Riksbanken, har lyft fram tillväxten inom den icke-bankrelaterade finanssektorn och de ökade risker som är förknippade med denna utveckling, vilka för närvarande främst härrör från otillräcklig reglering.¹

Andelen krediter från icke-MFI av de totala krediterna har också ökat i Finland, Danmark och Österrike, se den nedre figuren. Ökningen varierar något mellan länderna och uppgår till 4,0 procentenheter i Finland men endast 0,2 procentenheter i Österrike. I Tyskland har andelen krediter från icke-MFI minskat med 1,6 procentenheter under perioden.

Tillväxttakt för lån beviljade av icke-MFI i Sverige och i utvalda jämförelseländer mellan 2015 Q1 och 2026 Q1²
Procent

Icke-MFI-lånestock som andel av total lånestock 2015 Q1 och 2026 Q1
Procent

Not: I ECB:s data för figuren omfattar icke-MFI försäkringsbolag, pensionsfonder och andra finansiella institutioner (utom investeringsfonder). ECB:s kategorisering av icke-MFI kan skilja sig från den som används av SCB, och därför finns det marginella skillnader i data och tillväxttakter mellan SCB:s och ECB:s data. Belgien har tagits bort från diagrammet på grund av negativ tillväxt i lånestocken under perioden. Vi använder inte siffror för euroområdet eftersom vissa finansmarknader i euroländerna utvecklas negativt, till exempel Belgien.
Källa: Europeiska centralbanken (2026b), "Financial accounts by sector".

1) Riksbanken samarbetar med andra tillsynsmyndigheter på EU-nivå i utvecklingen av ett regelverk för icke-banksektorn, se Riksbanken (2025).

2) Tillväxttakten skiljer sig från den på sida 22, eftersom den baseras på helårsdata i stället för kvartalsdata.

Källförteckning

- Finlands Bank (2026): "Market shares for credit institutions in Finland", se [LÄNK](#).
- Claessens and Laeven (2004): "What drives bank competition? Some international evidence". *Journal of Money, Credit, and Banking*, 36(3), 563–583.
- Copenhagen Economics (2019): "Konkurrensen i den svenska banksektorn".
- Copenhagen Economics (2023): "Konkurrensen i den svenska banksektorn".
- Copenhagen Economics (2025): "Konkurrensen i den svenska banksektorn".
- Dagens Industri (2026): "OMX Stockholm Large Cap".
- Danske Bank (2025): "Annual Report 2024", se [LÄNK](#).
- Europeiska bankmyndigheten (2026): "EBA Risk Dashboard", se [LÄNK](#).
- Eurostat (2026): "Individuals using the internet for internet banking", se [LÄNK](#).
- Europeiska bankmyndigheten (2022): "Final Report on response to the non-bank lending request from the CfA on digital finance", se [LÄNK](#).
- Europeiska centralbanken (2007): "A new approach to measuring competition in the loan markets of the euro area".
- Europeiska centralbanken (2021a): "Non-bank financial intermediation in the euro area: implications for monetary policy transmission and key vulnerabilities". *Occasional Paper Series* No 270, se [LÄNK](#).
- Europeiska centralbanken (2021b): "Measuring the cost of equity of euro area banks", se [LÄNK](#).
- Europeiska centralbanken (2026a): "FM – Financial markets data (not related to Foreign Exchange)", se [LÄNK](#).
- Europeiska centralbanken (2023): "MFI interest rates on new euro-denominated loans to euro area non-financial corporations", se [LÄNK](#).
- Europeiska centralbanken (2026b): "Financial accounts by sector, loans granted by MFIs, insurance corporations & pension funds, and other financial institutions", se [LÄNK](#).
- Europeiska centralbanken (2026c): "Bank interest rates – loans to households for house purchase with a floating rate and an IRF period of up to one year, Finland", se [LÄNK](#).
- Europeiska centralbanken (2026d): "Euribor 1 year – Historical close", se [LÄNK](#).
- Europeiska centralbanken (2026e): "Sweden IBK. STIBOR 3M Delayed Int.", se [LÄNK](#).
- ESMA (2026f): "Costs and Performance of EU Retail Investment Products 2024", se [LÄNK](#).
- Europeiska kommissionen (2022): "Flash Eurobarometer FL509: Retail Financial Services and Products (v1.00)", se [LÄNK](#).
- Europeiska kommissionen (2023): "Flash Eurobarometer 525: Monitoring the level of financial literacy in the EU", se [LÄNK](#).
- European Mortgage Federation (EMF) (2026): "Quarterly Review of European Mortgage Markets", se Data Dashboard på [LÄNK](#).
- Farhi and Tirole (2020): "Shadow Banking and the Four Pillars of Traditional Financial Intermediation".
- Svenska Bankföreningen (2024): "The mortgage market in Sweden", se [LÄNK](#).
- *Financial Times* (2023): "UK banks lead global rivals in passing on interest rate benefits to savers", se [LÄNK](#).
- Li & Myers (2025): "Shadow banks or just not banks? Growth of the Swedish non-bank sector", se [LÄNK](#).
- Nordea (2025): "Annual Report 2024", se [LÄNK](#).
- Norges Bank (2026): *Banking Statistics*, se [LÄNK](#).
- McKinsey (2018): "Disruption in European consumer finance: Lessons from Sweden", se [LÄNK](#).
- OECD (2021): "Financing SMEs and Entrepreneurs: An OECD Scoreboard", se [LÄNK](#).
- Riksbanken (2026): "Policy rate, deposit and lending rate", se [LÄNK](#).
- Riksbanken (2025): *Financial Stability Report 2025:1*, se [LÄNK](#).
- ECB SAFE White Paper (2025): "Growth of non-bank financial intermediaries, financial stability, and monetary policy", se [LÄNK](#).
- SEB (2025): "Annual and Sustainability Report 2024", se [LÄNK](#).
- Svenskt Kvalitetsindex (SKI) (2018): "Bankkundernas förtroende på väg tillbaka", se [LÄNK](#).
- Statistisk centralbyrå (2026): "Interest rates in banks and mortgage companies", statistik 10748 och 10701, se [LÄNK](#).
- SCB (2026a): "Monetary Financial Institutions (MFI), assets and liabilities by MFI, item and currency. Monthly 1998M01–2026M06", se [LÄNK](#).
- SCB (2026b): "Financial accounts by sector, item and counterpart-sector. Quarterly 1996 Q1–2026 Q1", se [LÄNK](#).
- SCB (2026c): "Real estate price index", se [LÄNK](#).
- Svenska Handelsbanken (2025): "Annual and Sustainability Report 2024", se [LÄNK](#).
- Swedbank (2025): "Annual and Sustainability Report 2024", se [LÄNK](#).
- Finansinspektionen (2023): "Konsumenternas ställning – en internationell jämförelse", se [LÄNK](#).
- Konkursverket (2023): "Finansmarknaden – Konkurs i kristider", se [LÄNK](#).

CONTACT

Henrik Ballebye Okholm
hbo@copenhageneconomics.com

Copenhagen Economics
Langebrogade 3C
DK-1411 Copenhagen K

www.copenhageneconomics.com